svensk veterinär tidning

4 • MARS • 2016 • VOLYM 68

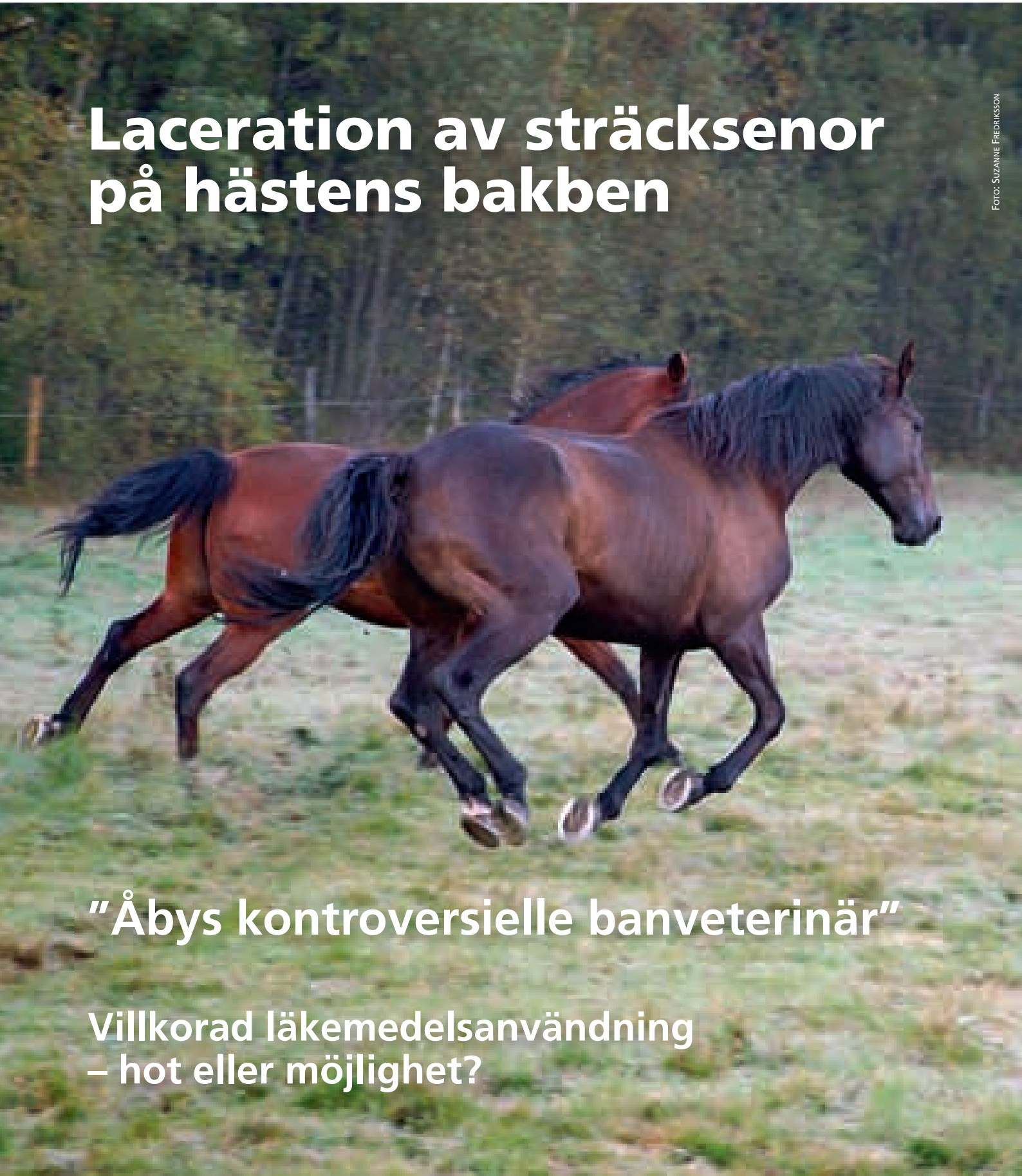

Laceration av sträcksenor på hästens bakben

Foto: Suzanne Fredriksson

”Åbys kontroversielle banveterinär”

Villkorad läkemedelsanvändning – hot eller möjlighet?

MEDIVET
Animal X-ray Solutions

Nordisk Specialist för
Veterinär Digital Röntgen

Vi Har Nöjet Att Presentera Världens Bästa Bärbara DR
Unikt Optimerat Genom Medivet

Allt ryms i den här:

9 kg. 36 x 36 x 17cm. Vattentät. Stöttålig. Robust.

- Trådlös 25 x 30 cm AeroDR detektor helt inkapslad i kolfiber. Ytterst Robust och 1,7 kg lätt!
- Unik teknik utan batteri i detektorn – inget byte eller slitage av batterier!
- Världens enda detektor som fungerar nerkyld under 0 grader! (Minus 30 är inga problem)
- Ingen koppling till röntgenkameran – reagerar på röntgendosen
- Ytterst hög känslighet och världens bästa bildkvalitet!
- Laptop med 2MP skärm och CD/DVD brännare USB etc
- Image Pilot gransknings och arkivering. Faktiskt ett komplett PACS!
- Inga lösa delar – Allt utom kameran finns i väskan!
- Framkallar ALLA djur och kroppsdelar med bästa resultat!
- Garanterat Nöjd Kund Garanti Ingår. This is it!

Kontakta Medivet för mer information om den här unika produkten!

www.medivet.se info@medivet.se +46 (0)431 244 00 Medivet Scandinavian AB, Ängelholm Sverige

SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: *kansli@svf.se*
HEMSIDA: *www.svf.se*
TELEFONTID: Mån–tors 9.00–16.00,
Fre 9.00–15.00,
lunchstängt 11.30–13.00

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande
MARJA TULLBERG, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 072-748 78 98
E-POST: *ordforande@svf.se*

Kansli- och ekonomichef
PER CARLSSON, *pol mag*
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
E-POST: *per.carlsson@svf.se*

Förhandlingschef
ANDERS GRANELD, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-625 64 44
E-POST: *anders.graneld@svf.se*

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

Generalsekreterare SVS
SIMONE HÄUSLER, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 0730-928 113
E-POST: *simone.hausler@svf.se*

Arbetsrättsjurist/förhandlare
JESSICA BERLIN, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 25
MOBIL: 073-540 08 00
E-POST: *jessica.berlin@svf.se*

Redovisningsansvarig
LINDA WIKSTRÖM, *ekonom*
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: *linda.wikstrom@svf.se*

Administratör SVF
KARIN HENRIKSSON
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: *karin.henriksson@svf.se*

Administratör SVS
VASSO NORLUND
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: *vasso.norlund@svf.se*

Ekonomiassistent
CAROLA ERIKSSON
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: *carola.eriksson@svf.se*

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Ett yrke, inte ett kall

BRANSCHORGANISATIONER FLAGGAR FÖR att en allt större efterfrågan på djursjukvård för sport- och sällskapsdjur medför ett växande behov av veterinärer. Veterinärförbundet och Sveriges veterinärkår möts dock på flera andra områden av att andra yrkesgrupper konkurrerar om arbetstillfällena, t ex på myndigheter, inom livsmedelsindustrin eller på foderföretag. Även om efterfrågan inom framför allt smådjurssjukvården blir större kan yrkets differens och bredd i det långa loppet bli mindre, vilket sannolikt även kan komma att påverka professionens status. Veterinärförbundet bevakar dessa frågor och menar att veterinärens unika och mångfacetterade kompetens inte kan ersättas av yrkesgrupper med en snävare eller grundare profil.

Det större behovet av kompetenta veterinärer inom djursjukvården verkar framför allt gälla specialister. Samtidigt vittnar nytillkomna och inte så nytillkomna veterinärer om arbetsförhållanden som karaktäriseras av högt arbetstempo, långa arbetsdagar, arbete på obekväma arbetstider utan adekvat ersättning och en generell känsla av att man måste ställa upp för sin arbetsplats, utan att egentligen avlönas för det. Här har veterinärförbundet en stor facklig utmaning att hantera. Men även på individnivå är det helt avgörande för veterinäryrkets framtid att vi på allvar börjar se vår profession just som ett yrke, och inte som ett kall. Vi kan inte gå med på arbetsförhållanden som inte är hanterbara för att vi är högpresterande, brinner för det vi gör och är beredda att ”ta lite skit” för att arbeta med det vi vill. Eller rent av för att vi tillfredsställer det som populärt kallas ”duktig flicka-syndrom” när vi gör det.

När arbetstagare går med på för mycket maskeras ett större behov av arbetskraft. Djursjukvården, och förstås alla våra andra arbetsgivare, måste acceptera att veterinärer är arbetstagare med rätt att ställa krav på arbetstider, raster, sociala förmåner, semestrar, rimliga tider för varje patient – och vi måste ställa krav. Veterinärer vittnar om att de gör så, men inte blir hörda. Veterinärer vittnar också om kolleger som faktiskt inte gör så, vilket ger en snedvriden konkurrens arbetstagare emellan och ett ytterligare ökat krav på individen att ”ställa upp”. Förbundets roll här är glasklar och här har vi att jobba med. Men även individen måste ta ansvaret att ställa upp för sin kår, att verka för väl fungerande arbetsplatser med fokus på kollektivet veterinärerna.

Oavsett om vi veterinärer blir fler – för det blir vi – och får en tuffare arbetsmarknad med konkurrerande yrkesprofiler så måste vi agera tillsammans, för veterinäryrkets framtid. Sveriges Veterinärförbund vill inget hellre än att bära ledartröjan i detta och därtill vara alla veterinärers sparringpartner i arbetet mot en bra arbetsmiljö, fysisk och psykosocial. Hur kan förbundet hjälpa mer än vad det gör idag?

LOTTA HOFVERBERG
ledamot i förbundsstyrelsen

Din ägare sätter samma värde på dig hela livet.

Vi med.

Agria Veterinärvård ger din hund trygghet livet ut: ersättningsbeloppen minskar inte när hunden blir äldre. Försäkrar du din valp innan den blir fyra månader får du det mest omfattande skyddet till 30% rabatt första året.

Ring 0775-88 88 88 eller gå in på agria.se

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens specialistbolag för djur- och grödaförsäkring.

Agria
Djurförsäkring

ledare L Hofverberg

Ett yrke, inte ett kall 3

reportage S Fredriksson

”Hästintresset håller på att ge vika för spelintresset” 6

vetenskap – granskad artikel

Retrospektiv studie
Laceration av sträcksenor på bakben hos häst
H Torstensson 11

månadens epiztel 19

vilken är din diagnos?

– Bilddiagnostik 22
– Svar 46

allmänt

Ergonomiskt ljus på Universitetsdjursjukhuset
J Beck-Friis 23

E-blankett för villkorad läkemedelsanvändning
J Beck-Friis 25

Information om SVFs gruppförsäkringar 2016
P Carlsson 27

Försäkringar för företagande veterinärer 2016
B Thorstrand 33

från sektionerna

Rapport från Normgruppens möte den 18 januari 2016 L Hofverberg 34

fackliga frågan

Anställningskontraktet ska ange en arbetsplatsadress F Ritter 37

FVF informerar

Att motverka den arbetsrelaterade ohälsan K Berggren 39

disputationer

Kronisk idiopatisk inflammatorisk tarmsjukdom hos häst 40

Etiologi och patologi vid spädgrisdiarré 43

debatt

Vila ViLA-projektet E Lewin 45

ansvarsärende

Överdoserade undulat tolv gånger J Beck-Friis 48

från studenterna

Full fart på Stutis I Brandt 51

noterat

- Brist på veterinära injektionslösningar med oxytetracyklin 18
- Varannan katt och hund överviktig 26
- Diskussioner om snabbspår för djursjukskötarutbildning 38
- SVA samordnar projekt för myggövervakning 41
- Strängare antibiotikaregler i djurhållning inom EU 44

kongresser & kurser 52

ord från ordföranden

SVF – en stark påverkanskraft M Tullberg 56

kåseri

Ålands Lara Croft B Bamberg 57

svensk veterinärlegitimation 58

”Hästintresset håller på att ge vika för spelintresset”

Anders Bergqvist benämns då och då ”Åbys kontroversielle banveterinär”. Det är ingenting som stör honom. Tvärtom. Anders är inte rädd för att ta beslut och han framför gärna sina åsikter. I slutet av förra året skedde det i Sveriges Television då sportredaktionen sände tre inslag som handlade om brister i djurskyddet för tävlande travhästar.

TEXT OCH FOTO:
SUZANNE FREDRIKSSON

GRANSKNINGAR SKAPAR ALLTID efterföljande debatt. När veterinärtidningen besöker Anders Bergqvist på Åby Travbana en tävlingskväll i januari uttrycker han en viss besvikelse över att så få kolleger öppet stöttar honom i diskussionerna kring de djurskyddsproblem han upplever inom travsporten.

– Inga av de tillfrågade banveterinärerna, förutom Lasse Audell som är pensionär, ville ställa upp på intervju i TVs granskning, säger Anders.

Han ska snart börja jobba, men innan tävlingarna drar igång går vi runt och tittar på de förutsättningar som råder på Åby.

– Jag har nog den absolut bästa arbetsmiljön en banveterinär kan ha. När Åby totalrenoverades för ett antal år sedan fick alla inblandade ha önskemål om hur lokalerna skulle utformas. Tjänstgörande banveterinär har ett bra utsiktstorn där hela banan syns. Det är ett krav i vår instruktion men är inte alltid fallet på alla landets banor. Vår lokal är precis ovanför gststallet och vi är nog landets enda banveterinärer som kan ta hissen ner till hästarna. Som tävlingsbana är Åby modern och funktionell, kommenterar Anders.

HAN HAR ARBETAT som banveterinär på Åby och Halmstad sedan 1984 och tycker att det skett en markant försämring av djurskyddet under de senaste fem åren.

– Hästintresset håller på att ge vika för spelintresset. Dessutom tar varken sportens företrädare eller tillsynsmyndigheten problemen som finns på allvar. Det händer liksom ingenting. Svensk Travsports satsning på Travarhälsan, ett kontrollprogram som de aktiva själva ska utföra, är en bra tanke men har hittills fungerat ganska dåligt i praktiken, säger Anders.

Kan du bena upp din kritik i olika områden?

– Då börjar jag med besiktningen före start. För att man ska kunna se om hästarna är i tävlingsbart skick bör de visas utan utrustning för hand. Det man ser i defileringsvolten eller i värmning och provstarter är en begränsad bild. Vi har sett skrämmande exempel på vad som kan döljas under ett bandage eller skydd, jag återkommer till det.

– Under flera år diskuterades det om det är ok att defilera med checkrem (håller upp hästens huvud). Varje banveterinär beslutar detta på egen hand men numera tillämpar de allra flesta banor defilering med check. Vi var några banveterinärer som gjorde ett ovetenskapligt test för ett par år sedan för att se hur mycket checkremmen påverkar när det gäller att upptäcka en hälta. Vi kom fram till att det var något svårare att se med checkremmen på. Men det finns fler aspekter att ta hänsyn till i beslutet, t ex olycksrisken när en massa folk ska springa in på banan och fästa checkremmen på sina hästar före start.

Sedan 1985 har Anders Bergqvist varit banveterinär på Åbytravet. Veterinärtidningen besökte honom en vanlig tävlingskväll i januari.

ANDERS BERGQVIST blev veterinär 1980 och har största delen av sitt yrkesliv ägnat sig åt hästpraktik, bland annat under ett år i Spanien. Sedan 1985 arbetar han även som banveterinär på Åby och Halmstad och tillägget ”kontroversiell” har han fått i media då han vid några omdiskuterade tillfällen förbjudit barfotakörning.

Hästintresset har han fått i arv från såväl far som farfar. Efter att Anders fått rida en tur tillsammans med legendariska Petrus Kastenman i samband med ryttarolympiaden i Stockholm 1956 var han helt fast. Som junior tävlade Anders i dressyr och hans häst blev så bra att den senare såldes till England och var med i två OS.

Anders bor med familj i Marstrand och numera är det segling och båtliv som gäller på fritiden.

Arbetsförhållandena för banveterinären på Åby är de allra bästa. Hela banan syns bra och det är enkelt att snabbt komma ner till stallet.

– En besiktning för hand tar ungefär 45 sekunder per häst. Jag har testat detta. För ett tag sedan begärde jag att alla hästar i det första loppet skulle visas upp för hand. Det fungerade bra, ingen protesterade och nästa tävlingsdag kom det till och med folk och frågade ”Var ska vi visa hästarna idag?”. Ska samtliga startande hästar genomgå besiktning för hand krävs det naturligtvis ett helt annat upplägg än det vi har idag och en sådan stor förändring medför att såväl sporten som myndigheten på allvar tar tag i problemet, säger Anders.

”Jag är nog landets enda banveterinär som kan åka hiss till gäststallet.”

Medan vi pratar om besiktningen går vi runt i gäststallet som sakteliga fylls på med kvällens deltagare. Anders slänger ett getöga på den utrustning som hänger vid boxarna. Även inom detta område har han upplevt en ”nedrustning”. Inte så att utrustningen på något sätt är sämre, tvärtom, efter höjda säkerhetskrav på framför allt selar och vagnar är det inte skicket som är problemet.

– Utövarna vet inte exakt vad som gäller. Vilka sorters bett är tillåtna t ex? Det finns förbud mot vissa utrustningsdetaljer, men det finns ingen exakt definition på vad som är tillåtet. Det dyker upp nya saker hela tiden, påhittigheten är stor och vissa grejer blir på modet att använda. Det här t ex, säger Anders och pekar på ett huvudlag med ett ganska tjockt, delat bett.

– Den här modellen är väldigt poppis här just nu, sägs vara milt för hästen, men frågan är om det är speciellt behagligt för hästen att ha ett så tjockt bett i munnen. Dessutom är det högst individuellt vad som passar och det går inte att generellt säga att just en typ av bett är bra.

Det Anders kan göra när han går runt i gäststallet är att fånga upp enstaka hästar som bör kontrolleras mer noga. I början nämnde han vad som kan döljas under benskydden t ex. Han syftar på en trist följetong inom travsporten, hästen Art On Line, som under flera års tid och upprepade gånger avslöjats med blödande kotsår under bandagen. Trots detta har han startat och, olyckligtvis för hästen, även vunnit

Innan tävlingarna drar igång går Anders en tur runt i gäststallet och tittar lite på den utrustning som kommer att användas. Den selade hästen har ett bett som är populärt just nu och som sägs ska vara snällt i munnen. Huvudlaget som Anders visar har ett bett som inte är lika snällt, men tillåtet.

med sin sårskada. Fallet togs upp i TVs granskning och det framkom att inblandade veterinärer hade helt olika uppfattning om vad som är ett sår och i vilket skick en häst ska vara för att anses tävlingsmässig.

– Art On Line är ett typexempel på när det känns lite hopplöst att agera. Hästens tränare har blivit dömd i travsportens egen överdomstol (2012) för att ha åsidosatt djurskyddet, men sedan rullar allt på som vanligt igen. Anmälningsförbud följs av friskintyg och så startar hästen igen, säger Anders.

Han hymlar inte med att han är rejält irriterad på en del kolleger som enligt honom skriver ut friskintyg alldeles för lättvindigt, ibland till och med utan att ha sett hästen. Det kan tilläggas att det inte bara är Anders Bergqvist som medverkat till att Art On Line fått startförbud, två andra banveterinärer har också agerat.

– Kontentan av exemplet är att det är alldeles för svårt att hitta hästar som Art On Line med den typ av besiktning som görs idag. Det krävs att travsällskapets egna stallbackskontrollanter tipsar om fynd annars slinker en häst som inte haltar lätt igenom. Just Art On Line har haft ögonen på sig under lång tid och därför hamnat under lupp betydligt oftare än mer okända hästar, säger Anders.

Han går in på problemområde nummer två som är felaktig drivning med spö och visar en bild på en häst som startat i monté (lopp under ryttare) och som är helt randig på bogen efter att ha fått motta ett tiotal rapp.

– Att det ser ut så här tillhör inte vanligheterna, men jag upplever att spödrivningen generellt har ökat och att det inte görs någonting för att stoppa den utvecklingen. Ryttaren/kusken får böter och/eller avstängning men det har ringa effekt så länge prispengar delas ut till bestraffade Ett sätt att få slut på överdriven spödrivning är att diskvalificera ekipaget. Det är helt enkelt inte rimligt att man ska kunna vinna fördel av att bryta mot reglerna, menar

Anders är av åsikten att alla hästar borde besiktigas utan utrustning och för hand innan start. När de körs fullt utrustade på banan kan det vara svårt att göra en rättvis bedömning.

Anders kallas då och då för ”Åbys kontroversielle banveterinär” i media. Det är ingenting som stör honom. Han är inte rädd för att ta obekväma beslut.

Anders och tillägger att hans uppfattning är att Sverige bör följa Norges exempel och helt förbjuda användning av spö.

Anders har polisanmält ryttaren som nämns här och han har gått den rakaste vägen, direkt till polismyndigheten och inte via Jordbruksverket som hittills varit praxis.

Och då kommer vi in på Anders problemområde nummer tre, Jordbruksverket.

– Intresset för vårt arbete är väl inte särskilt stort från myndighetens sida. Det är säkert tio år sedan det ordnades någon utbildning att tala om och tillsynen av hur vi utför, eller vilka möjligheter vi har att utföra, vårt uppdrag är i princip noll. Här på Åby har jag utmärkta förutsättningar att jobba men så ser det inte ut på de flesta banorna runt om i landet. De fysiska arbetsförhållandena kan vara ganska så primitiva för många av mina kolleger, säger Anders men tillägger att det kan bli förändringar inom kort då det nyligen utsetts två nya skyddsombud för ban- och tävlingsveterinärer.

Sättet att arbeta varierar också mellan de 50-tal banveterinärer som jobbar runt om i landet och här skulle Anders vilja ha fler sammankomster så att arbetssättet likriktas mer.

– I flera avseenden tror jag att det skulle finnas mycket att vinna på att återinföra en renodlad djurskyddsmyndighet, avslutar han. ■

JORDBRUKSVERKETS KOMMENTAR

Veterinärtidningen ringde upp Lars-Erik Staberg, veterinär på Jordbruksverket vid enheten för häst, fjäderfä och vilt, som är den som håller i banveterinärkonferenserna på Jordbruksverket och frågade: hur är det ställt med utbildningen för landets banveterinärer?

– Vid nyrekryteringar har vi bara krav på dokumenterad kompetens som hästkliniker och vi har ingen särskild utbildning för den som får uppdraget. Däremot har vi återkommande banveterinärkonferenser, ungefär vartannat år, där vi tar upp olika ämnen. Mycket handlar om hur man utför ett myndighetsuppdrag men vi kan även ha teman som t ex i höstas då ämnet var banuppbyggnad, underlag och skaderisk för hästarna, säger Lars-Erik.

På frågan om det går att likrikta banveterinärernas arbete mer genom utbildning svarar han att det är precis som med all annan bedömning inom yrket, varje enskild veterinär gör sin egen bedömning. Alla kommer aldrig att bedöma samtliga hästar likadant till 100 procent.

Den som vill läsa mer om hur Jordbruksverket bemötte kritiken som framfördes i Sveriges Televisions granskning hänvisas till ett pressmeddelande som finns på www.jordbruksverket.se/pressochmedia/nyheter.

HELENA TORSTENSSON, leg veterinär*
Handledare: Anna Öhman, leg veterinär, MS, Dipl ACVIM,
Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg och
Casper Lindegaard, leg veterinär, PhD, Dipl ECVS,
Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg.

Retrospektiv studie

Laceration av sträcksenor på bakben hos häst

Laceration av sträcksenorna på bakbenen hos hästar är relativt vanligt förekommande på grund av senornas ytliga placering. Under åren 2005 till 2011 behandlades på Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg 80 hästar med laceration av dorsala sträcksenan med eller utan samtidig laceration av laterala sträcksenan. Utifrån en retrospektiv genomgång av dessa fall skattar författaren prognos för överlevnad respektive återgång till atletisk funktion för hästar med laceration av sträcksenorna på bakbenen.

Artikeln utgör författarens examensarbete för specialistkompetens i hästens sjukdomar.

granskad artikel

INLEDNING

Hästen har två sträcksenor på bakbenet, M extensor digitalis longus (dorsala sträcksenan) och M extensor digitalis lateralis (laterala sträcksenan), som har origo på lateroproximala tibia och övergår till senvävnad proximalt om hasleden. Senorna löper dorsalt respektive lateralt om hasleden och går samman en tredjedel ned på skenan med tillhäftningar på kot- och kronben och med insertio på hovbenet (Figur 1). Den laterala sträcksenan kan ha självständigt insertio på kotbenet (3). Senornas ytliga placering gör dem utsatta för stängselskador (7, 12) och prognosen för atletisk funktion efter en laceration har i retrospektiva studier varit varierande, med resultat från 47–77 procent (2, 9, 12, 13). Samma eller högre nivå av atletisk funktion som innan skadan för vuxna hästar har i en studie uppnåtts för 60 procent av fallen (13). För trav- och galopphästar har sämre prognos påvisats, då endast 40 procent av hästarna var i träning efter denna typ av skada (8).

FIGUR 1. *Anatomisk skiss av muskler och senor i hästens bakben där lokalisationen av M extensor digitalis longus (long) och M extensor digitalis lateralis (lat) markerats. Illustration: Y De Coster, Virbac, med tillstånd av Virbac.*

Det finns få uppföljande studier och de flesta är uppbyggda på data för fram- och bakben samt kompletta och partiella skador med eller utan synoviala strukturer, böjsenor, och/eller gaffelband involverade (2, 8, 9, 12, 13). Bara en studie har i större utsträckning analyserat faktorer gällande sårets presentation och behandlingsregim (13).

Undersökningens syfte var att retrospektivt beskriva data för svenska hästar som skadats, med sträcksenerupturer på bakben som följd, och beskriva prognos för överlevnad respektive återgång till atletisk funktion. Hypotesen var att prognosen för denna typ av skada är god men att återgång till full atletisk funktion inte ses hos alla individer.

MATERIAL OCH METOD

Vid genomgång av Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborgs journalsystem från januari 2005 till december 2011 identifierades fall med komplett laceration av dorsala sträcksenan med eller utan samtidig laceration av laterala sträcksenan på bakben. Hästar med involvering av böjsenor, gaffelband eller synoviala strukturer (med undantag för sträcksenornas senskidor) exkluderades.

Hästens ras, kön, ålder och sårets ålder vid undersökning noterades. Sårets placering bedömdes och grupperades enligt följande: (P) proximala tredjedelen av skenan upp till hasen, (M) mittersta tredjedelen av skenan och (D) distala tredjedelen av skenan ned till kotleden. På grund av anatomiska förhållanden bedömdes lacerationer med placeringen M eller D som involverande båda sträcksenorna, om inget annat nämnts i jour- ➤

FIGUR 2. *På grund av anatomiska förhållanden bedömdes lacerationer med placeringen M eller D som involverande båda sträcksenorna.*

nalen (Figur 2). Vidare noterades eventuell överkotning, blottat/skadat periost, sekvesterbildning, om såret respektive senan suturerats, om skadan åtgärdats i narkos, vilken typ av bandagering och systemisk medicinering som valts samt antalet dagar hästen varit inskriven. Uppföljning gjordes genom telefonintervju med ägaren minst ett år efter skadetillfället. Baserat på denna noterades eventuell hälta eller rörelsestörning hos hästen samt hästens användningsområde före och efter skadan. För varmblodshästar där ägaren inte gått att nå men tävlingsresultat återfunnits på svenska travsportförbundets hemsida, har start räknats som kriterium för återgång till atletisk funktion på samma eller högre nivå.

Hästen placerades därefter i en av fyra kategorier: Återgått till atletisk funktion på samma eller högre nivå som innan skadan (inkluderar unghästar där skadan inte förväntas påverka hästens prestation), återgått till atletisk funktion på lägre nivå än innan skadan, används till avel/sällskapshäst eller avlivad.

För hästar 2009–2011 gjordes en närmare utfrågning gällande sårläkning, bandagering samt tid för konvalescens till hage och träning. För hästar 2005–2008 granskades journalerna för att få ut samma information i så stor utsträckning som möjligt. Kosmetiskt resultat beskrevs utifrån om sårområdet täckts av hår och slutligen graderades ärrvävnaden i tre nivåer. Grad 1 motsvarade minimal ärrvävnad – knappt synligt, grad 2 måttlig ärrvävnad – synligt och grad 3 kraftig ärrvävnad – ses tydligt.

Primär läkning definierades som komplett sårläkning vid tillfället för suturtagning. Sekundär läkning inkluderade alla övriga sår och det gjordes inte skillnad på komplett nedbrytning eller att såret öppnat sig vid en enstaka sutur.

Statistik

Kategoriska variabler (antal senor involverade, överkotning, blottat/skadat periost, primärsuturering av sår, suturering av sena, primär sårläkning, sårinfektion, sekvesterförekomst) beskrevs med antal och procentfördelning. Eventuellt samband mellan variabeln och överlevnad respektive återgång till atletisk funktion analyserades med Fisher's exakt test där $p < 0,05$ bedömdes som statistiskt signifikant.

Kontinuerliga variabler (ålder, bandagering, medicinering, antal dagar på djursjukhus, sårläkning, tid till normalstor hage respektive träning) beskrevs med genomsnitt och 95 procents konfidensintervall.

RESULTAT

Populationsbeskrivning och behandling

I Tabell 1 redovisas signalement för de 80 hästar med sträcksseneruptur som ingår i studien. Hästarnas ålder var i genomsnitt 4,3 +/- 0,8 år med en spännvidd mellan sex veckor och 14,6 år.

Majoriteten, 49 hästar (61,3 %), hade laceration av båda senorna och 30 hästar (37,5 %) hade laceration enbart av dorsala sträcksenan. För en individ var sårets placering och därmed specifik seninvolvering inte noterad. Ungefär hälften var unghästar (39 hästar) och hade inte påbörjat träning. Största delen av hästarna, 47 stycken (58,8 %) kotade över. Periost var synligt i 54 av såren (67,5 %) och för 29 av hästarna (36,3 %) fanns kommentarer om missfärgelse eller skada i periostet. En häst hade en distal griffelbensfraktur.

Sårrevision utfördes efter klippning och antiseptisk sårrengöring. Vid indikation provtrycktes synoviala strukturer med steril natriumklorid och i dessa fall deponerades lokal antibiotika i leden och/eller senskidan. 73 hästar (91,2 %), åtgärdades i full narkos och den övervägande delen, 64 sår (80 %) suturerades helt, nio sår (11,2 %) suturerades delvis och sju sår (8,8 %) lämnades öppna för sekundär läkning. I tolv fall (15 %) sutu-

Tabell 1. FÖRDELNING AV RAS, KÖN OCH SÅRETS ÅLDER VID ANKOMST TILL EVIDENSIA SPECIALISTHÄSTSJUKHUSET HELSINGBORG, FÖR 80 HÄSTAR DÄR BEHANDLING INITIERADES.

Parameter		Antal (%)
Ras, fördelning	Halvblod/övrig ridhäst	44 (55)
	Varmblodstravare	17 (21,3)
	Ponny	17 (21,3)
	Kallblod	2 (2,4)
Kön, fördelning	Sto	41 (51)
	Hingst	20 (25)
	Valack	19 (24)
Ålder sårskada (timmar)	< 6	15 (19)
	6–12	33 (41)
	12–24	19 (24)
	> 24	8 (10)
	Ej uppgivet	5 (6)

rerades även senan med polyglactin (Vicryl, Ethicon®) eller polydioxanon (PDS, Ethicon®) av varierande suturstorlek, i fem av dessa fall användes interlocking eller en modifierad interlocking loop-sutur, i övriga fall noterades inte suturmönstret.

Immobiliserande bandage användes till alla hästar, 43 hästar hade initialt ett gipsbandage och resterande 37 hästar ett Robert Jones-bandage. Immobiliserande bandage användes under 49 +/- 6 dagar (n=53) och hästarna var bandagerade i totalt 71 +/- 10 dagar (n=44). Dorsal och/eller plantar skena, sko med tåförlängning samt val av bandage över eller under has användes efter behandlande veterinärs preferens och sårets placering. Sårläkningen tog 62 +/- 15 dagar (n=40) och såret som tog längst tid läkte efter 33 veckor. I genomsnitt tog det 3,4 +/- 0,4 månader (n=39) innan hästen släpptes i normalstor hage.

Alla hästar medicinerades med antibiotika och ickesteroida antiinflammatoriska preparat. Bensylpenicillin användes som förstahandsval för alla hästar och i 31,3 procent av fallen kompletterades behandlingen med gentamicin. Genomsnittlig behandlingstid med antibiotika var 11,9 +/- 1,3 dagar (n=65). Vid sårinfektion gjordes en bakteriologisk odling och resistensbestämning innan preparatbyte. Ickesteroida antiinflammatoriska preparat användes 12,2 +/- 1,9 dagar (n=65). Förstahandsvalet var flunixinmeglumin och till ett fåtal hästar användes ketoprofen.

FIGUR 3. *Flödesschema som visar uppföljning för överlevnad och atletisk funktion hos de 80 hästar där behandling initerats.*

Överlevnad

75 hästar (93,8 %) skrevs ut efter en genomsnittlig sjukhusvistelse på 15 +/- 2,6 dagar (1–69 dagar). Fem hästar avlivades på Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg efter att behandling initierats varav tre hästar på grund av kraftig hälta i kombination med svårbehandlad sårinfektion, omfattande sekvesterbildning eller osteomyelit. Ytterligare två individer togs bort på grund av exungulation respektive instabilitet i kotled. För tre av hästarna vägdes i beslutet om avlivning även in att prognosen för atletisk funktion bedömts som dålig och att behandlingen förväntades nå över ekonomisk begränsning. Två hästar som gick hem tidigt i förloppet för fortsatt vård hemma enligt ägarens önskemål, avlivades inom den första veckan grundat på sårkomplikationer. En häst avlivades efter ruptur av kotledens kapsel fyra månader efter skada och en efter bestående problem med hypermetri (”soldatsteg”) ett år efter skadetillfället. Ytterligare fyra hästar avlivades efter undersökning av annan veterinär på grund av hälta och i tre av fallen sågs röntgenologiska förändringar fem månader till två år efter skadan. Flödesschemat i Figur 3 visar uppföljning för överlevnad och atletisk funktion och Tabell 2 och 3 visar utvalda variabler med resultat av den statistiska analysen.

Atletisk funktion

Av hästarna som kategoriserats med atletisk funktion på samma eller högre nivå, användes tre hästar till promenadridning även innan skadan och åtta var unghästar som vid uppföljning inte satts igång till träning. Av dem som kategoriserats med lägre atletisk funktion än förväntat var en individ äldre och reds regelbundet men tävlades inte längre och två var yngre hästar som inte förväntades kunna prestera på önskad nivå. Fem hästar användes i avel redan innan skadan och två varmblodstravare som vid skadan var start- respektive unghäst användes efteråt till avel. En ponny som ridits regelbundet tidigare fungerade nu som sällskapshäst.

Totalt sett klarade 51/65 hästar (78,5 %) det som ägaren förväntade av hästen, oavsett om det var ridning, körning eller avel. Hos 57/65 förväntades att hästen skulle kunna användas med atletisk funktion på högre nivå än promenadridning. Av dessa återgick 43/57 hästar (75,4 %), till samma eller högre nivå. Sju hästar noterades med rörelsestörning, varav en avlivades ett år efter skadan på grund av hypermetri. En häst hade haft problem med hypermetri men var i normal träning för åldern. Hos fyra hästar beskrev ägarna ett något kortare steg eller lindrig stelhet, vilket inte påverkade hästen i arbete. En av unghästarna som inte var igångsatt upplevdes som stelare även i hagen.

Total konvalescenstid för återgång till normal atletisk funktion för hästar på högre nivå än promenadridning var 5,9 +/- 0,6 månader (n=14). För två hästar var konvalescenstiden längre (10–18 månader), men här hade ägaren själv gett hästen längre tid för återhämtning. 14 individer som var unghästar vid tiden för skadan hade påbörjat träning. Figur 4 visar hur ägaren graderade ärrvävnad och om huden täckts av hår. ➤

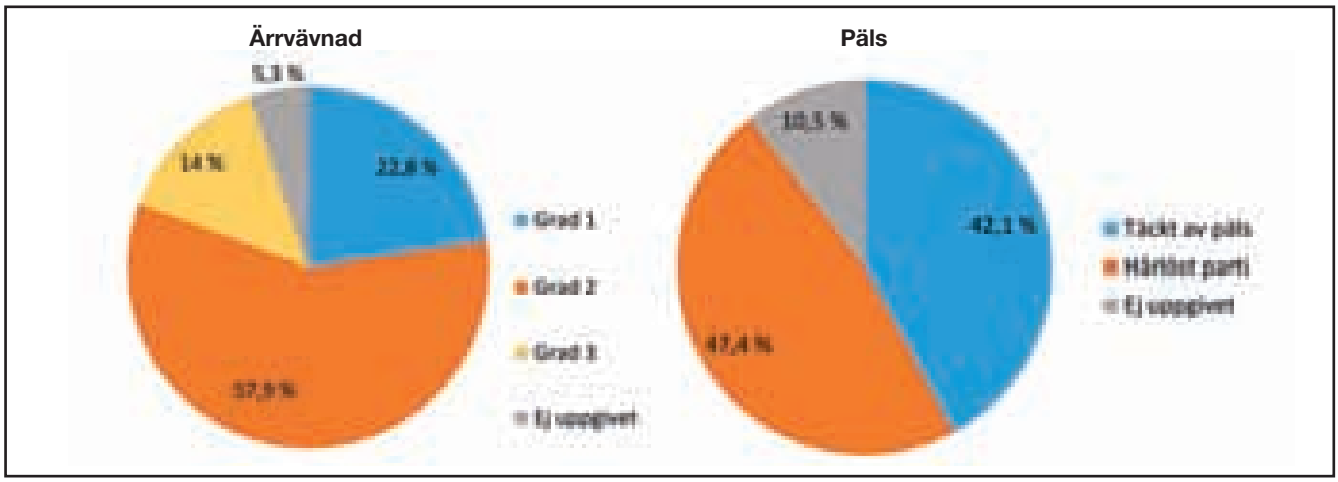

FIGUR 4. *Kosmetiskt resultat hos hästar som genomgått konvalescensperioden (n=57). Grad 1 = minimal ärrvävnad, grad 2 = måttlig ärrvävnad, grad 3 = kraftig ärrvävnad.*

➤ DISKUSSION

Resultaten för återgång till atletisk funktion på samma eller högre nivå som innan skadan är likvärdiga med tidigare presenterade resultat. Hos 57 individer som förväntades prestera med högre atletisk funktion än promenadridning uppnådde 43 hästar (75,4 %) denna nivå, vilket är bättre eller jämförbart med studierna där resultat presenterats på liknande sätt (60 respektive 77 %) (12, 13). Räknades åtta unghästar bort, vilka vid uppföljning inte satts igång ännu, fick följaktligen 35/49 hästar (71,4 %) dokumenterat full funktion, vilket även det är i paritet med tidigare studier (64 respektive 79 %) (12, 13). Patientunderlaget bestod mestadels av hästar på medelnivå inom sitt användningsområde. Detta är inte uppdelat mer specifikt då speciellt grupperna för de högpresterande hästarna hade blivit små.

Vid uppföljning hade totalt 8/65 hästar (12,3 %) avlivats på grund av skadan vilket är ett högre antal än i tidigare studier (2, 8, 9, 12, 13). En häst avlivades på grund av hypermetri, vilket även tidigare beskrivits som komplikation med risk för bestående rörelsestörning (5). Att två av hästarna avlivats på grund av hälta och röntgenologiska förändringar senare i konvalescensen, trots god sårläkning och ingen hälta de första en till två månaderna, tyder på att vissa individer visar symtom först i ett senare skede. Bägge hästarna hade haft blottat ben men inga synliga periostskador. Deras sårpresentation och läkningsförlopp skilde sig inte specifikt från andra individer.

Prognostiska faktorer

Sårinfektion gav ökad risk för hästen att inte överleva (p=0,0004, Tabell 2). Sår-

Tabell 2. UTVALDA VARIABLER FÖR SÅRSKADANS PRESENTATION, BEHANDLINGS- OCH LÄKNINGSFÖRLOPP OCH UTFALL FÖR ÖVERLEVNAD (JA/NEJ) HOS 65 HÄSTAR MED UPPFÖLJNING. STATISTISK SIGNIFIKANS P < 0,05. LODE = SENAN TILL M EXTENSOR DIGITALIS LONGUS, LADE = SENAN TILL M EXTENSOR DIGITALIS LATERALIS.

Överlevnad	Ja n (%)	Nej n (%)	P-värde
n=65	57 (87,7)	8 (12,3)	
LoDE+LaDE (n=30)	23 (76,7)	7 (23,3)	0,0033
LoDE (n=34)	34 (100)	0 (0)	
Ej uppgivet (n=1)	0 (0)	1 (100)	
Kotar över			1,00
Ja (n=38)	33 (86,8)	5 (13,2)	
Nej (n=27)	24 (88,9)	3 (11,1)	
Blottat periost			0,70
Ja (n=42)	36 (85,7)	6 (14,3)	
Nej (n=23)	21 (91,3)	2 (8,7)	
Skada i periost			0,44
Ja (n=23)	19 (82,6)	4 (17,4)	
Nej (n=42)	38 (90,5)	4 (9,5)	
Primär suturering			0,66
Ja (n=52)	46 (88,5)	6 (11,5)	
Nej (n=6)	6 (100)	0 (0)	
Delvis (n=7)	5 (71,4)	2 (28,6)	
Sutur sena			0,60
Ja (n=10)	8 (80)	2 (20)	
Nej (n=55)	49 (89,1)	6 (10,9)	
Sårläkning			0,18
Primär (n=15)	15 (100)	0 (0)	
Sekundär (n=47)	39 (83)	8 (17)	
Ej uppgivet (n=3)	3 (100)	0 (0)	
Sårinfektion			0,0004
Ja (n=22)	15 (68)	7 (32)	
Nej (n=38)	38 (100)	0 (0)	
Ej uppgivet (n=5)	4 (80)	1 (20)	
Sekvester			0,11
Ja (n=5)	3 (60)	2 (40)	
Nej (n=60)	54 (90)	6 (10)	

infektion är inte oberoende av förekomsten av sekvester, vilket med ett p-värde på 0,11 för överlevnad även det indikerar en försämrad prognos. Två av hästarna som avlivades på Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg hade diagnostiserats med sekvester vilket styrker att det är en riskfaktor. I dessa fall var avvaktande prognos för atletisk funktion en faktor i att behandlingen avslutades. Tre överlevande hästar behandlades för sekvester varav två återgick till atletisk funktion på högre nivå än promenadridning. Både sårinfektion och sekvester medförde förlängd vård och därmed högre kostnader för djurägaren.

Det finns en risk att, för hästens överlevnad, överestimera betydelsen av att både den dorsala och den laterala sträcksenan skadats (p=0,003, Tabell 2). Vid genomgången av journalerna var det i vissa fall bara sårets placering på mittersta eller distala tredjedelen av skenan som låg till grund för bedömningen att båda sträcksenorna var lacererade. Även om det i denna studie inte sågs samband mellan antal senor och atletisk funktion har det tidigare påvisats en högre procentandel som återgick till atletisk funktion om bara dorsala sträcksenan var lacererad jämfört med dorsala och laterala senan (2). En studie enbart baserad på fall där bägge senorna var involverade visade sämre resultat för återgång till atletisk funktion (8). Det kan tyda på att antalet skadade senor ändå spelar roll prognostiskt, antingen på grund av sårets storlek eller ökad rörelse i såret då extensorfunktion saknas.

Tabell 3. Hästar där atletisk funktion förväntas på högre nivå än promenadridning. Utvalda variabler för sårskadans presentation, behandlings- och läkningsförlopp och utfall för återgång till atletisk funktion på samma eller högre nivå än förväntat (ja/nej). Inkluderat unghästar. Statistisk signifikans P < 0,05. LoDE = senan till M extensor digitalis longus. LaDE = senan till M extensor digitalis lateralis.

Hästar där atletisk funktion på högre nivå än promenadridning förväntas	Presterar som förväntat vid uppföljning (%)	Presterar inte som förväntat vid uppföljning (%)	P-värde
(n=57)	43 75,4)	14 (24,6)	1,00
LoDE+LaDE (n=37)	28 (75,7)	9 (24,3)	
LoDE (n=19)	15 (78,9)	4 (21,1)	
Ej uppgivet (n=1)	0 (0)	1 (100)	
Kotar över			0,76
Ja (n=35)	27 (77,1)	8 (22,9)	
Nej (n=22)	16 (72,7)	6 (27,3)	
Blottat periost			0,34
Ja (n=37)	26 (70,3)	11(29,7)	
Nej (n=20)	17 (85)	3 (15)	
Skada i periost			0,21
Ja (n=20)	13 (30,2)	7 (47,4)	
Nej (n=37)	30 (69,8)	7 (52,6)	
Primär suturering			1,00
Ja (n=44)	33 (75)	11 (25)	
Nej (n=6)	5 (83,3)	1 (16,7)	
Delvis (n=7)	5 (71,4)	2 (28,6)	
Sutur sena			0,67
Ja (n=9)	6 (66,7)	3 (33,3)	
Nej (n=48)	37 (77,1)	11 (22,9)	
Sårläkning			0,48
Primär (n=13)	11 (84,6)	2 (15,4)	
Sekundär (n=42)	30 (71,4)	12 (28,6)	
Ej uppgivet (n=2)	2 (100)	0 (0)	
Sårinfektion			0,30
Ja (n=18)	12 (66,7)	6 (33,3)	
Nej (n=35)	29 (82,9)	6 (17,1)	
Ej uppgivet (n=4)	2 (50,0)	2 (50,0)	
Sekvester			0,089
Ja (n=5)	2 (40)	3 (60)	
Nej (n=52)	41 (78,9)	11(21,1)	

Hästarnas funktionalitet

Förhållandevis få hästar (3/65 eller 4,6 %) har kategoriserats med lägre atletisk funktion än förväntat jämfört med tidigare studier (19,2 % respektive 33 %) (9, 13). I en dansk studie ses däremot mer jämförbara tal på fem procent (12). Vid skadetillfället var 39 av hästarna unghästar och av dessa hade sex stycken (15,4 %) avlivats vid uppföljning. I en liknande studie användes hela 40 procent av unghästarna antingen till avel, som sällskapshäst eller på lägre atletisk funktion (13).

Det kan finnas ett samband mellan att enstaka individer, som kunnat överleva som sällskapshästar eller till promenadridning, har avlivats för att de inte förväntas fungera fullt ut som ridhästar. En viss differens mellan resultaten kan tillskrivas subjektivitet hos ägaren gällande vad hästen ska användas till (t ex om en unghäst ska sättas i träning eller gå direkt till avel). Men även ekonomiska aspekter spelar roll, som förutom kostnader för vården initialt handlar om kostnader på lång sikt och om man vill och har möjlighet att satsa på en häst som eventuellt inte kan ridas.

Primärsuturering

Primärsuturering eller -läkning gav inget statistiskt påvisbart inflytande på vare sig atletisk funktion (p=1,0 respektive 0,48) eller överlevnad (p=0,66 respektive 0,18), till skillnad från en studie med uppföljning på 124 hästar där primärsuturering av såret och därmed minskad ärrvävnad var den enda signifikanta variabeln som påverkade återgång till atletisk funktion. Där föreslogs också att längre immobilisering var positivt för att minska ärrvävnad (13). Omvänt visade en studie med 22 hästar ingen statistisk signifikant skillnad för återgång till atletisk funktion om en häst hade haft immobiliserande bandage mer eller mindre än 30 dagar (12).

Vid uppföljning av föreliggande studie hade cirka 30 procent av de 80 procent av såren som suturerades helt, läkt primärt. Även om det är en låg andel är ➤

det i överensstämmelse med tidigare dokumentation där cirka 20 procent av sår med liknande presentation läker primärt (18). Resultatet är betydligt sämre än i en studie där 58 procent suturerades helt och där såren bröts ner hos bara 15 procent av dessa (13). Definitionen av primär läkning har gjort att alla sår där huden inte är helt läkt vid suturtagning kategoriseras som sekundär läkning. Definitionen skiljer därmed inte på sår som spruckit upp helt eller delvis eller har en mindre lesion kvar i huden som ska läka. Det fanns under perioden för studien en målsättning att i så stor utsträckning som möjligt stänga alla sår helt under operation trots stor tension i såret. Metoder för bättre sårrevision har utvecklats senare.

Immobilisering eller passiv mobilisering?

I studier med experimentellt gjorda sår på metatarsus hade obandagerade sår mindre problem med excessiv granulationsvävnad än bandagerade (6, 17). Detta är intressant då sårläkningen i föreliggande studie spelat stor roll för hur länge ett mer stabilt bandage använts och när skrittmotion påbörjats. Perioden med immobiliserande bandage var längre än tidigare dokumenterat, sju veckor i denna studie mot fem veckor i tidigare gjorda studier (12, 13). I litteraturen rekommenderas immobilisering upp till sex veckor initialt för att stimulera senändarnas läkning med fibros till varandra och/eller till periost, samt för att minska risken för re-ruptur av sena eller sår (1, 7, 11). Immobilisering gynnar extrinsisk läkning av senan (cellmigration från senans paratendon), men vid denna ökas även risken för adherenser. Passiv mobilisering däremot (rörelse utan belastning) kan stimulera framför allt intrinsisk läkning av senan (cellmigration från senans epi- och endotendon) (11).

På humansidan diskuteras värdet av strikt immobilisering mot tidig passiv mobilisering, som skulle kunna minska ärrvävnad och sammanväxningar. Vikt läggs även på en individuellt anpassad rehabiliteringsplan (4, 10), något som hade varit intressant att applicera på hästarnas rekonvalescens då de flesta rörelsestörningar beskrevs som något kortare steg eller lindrig stelhet.

Hypermetri och medicinsk behandling

Hypermetri kan orsakas av att sammanväxningar fysiskt påverkar hasledens flexion eller komma som följd av en neurologisk och muskulär påverkan som ger en reflektorisk, onaturligt kraftig flexion (5). Hästen som avlivades på grund av hypermetri var sex månader gammal vid tiden för skadan och en annan individ som hade ett övergående problem med hypermetri var två månader vid tiden för skadan. Det är möjligt att hästens växt samtidigt med ärrvävnad i sårområdet kan ha varit en bidragande faktor till hypermetrin. Den som avlivades hade en problematisk konvalescens med sårinfektion, sekundära benpålagringar och hälta, och genomgick även en operation för att revidera en förkalkning i senan, utan förbättring.

Alla hästar behandlades med antibiotika och inklusive preparatbyten vid sårinfektion var behandlingstiden 11,9 +/- 1,3 dagar. Antibiotikaval och behandling skiljer sig från Sveriges Veterinärmedicinska Sällskaps rekommendationer (16), där kortare penicillinbehandling utan kombination med aminoglykosider rekommenderas. Likaså är behandlingstiden med ickesteroida antiinflammatoriska preparat lång, vilket utöver större risk för biverkningar kan försena sårläkningen framför allt genom att dämpa COX-1 (15).

Efter 2011, som denna studie sträcker sig till, har flera rutiner på Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg gällande sårbehandling setts över, allt från operation till eftervård. Rutinerna både för användningen av antibiotika och ickesteroida antiinflammatoriska preparat är genomgångna för att eftersträva en kortare behandlingstid, i linje med SVS rekommendationer.

Slutsatser

Från denna studie kan det inte påvisas någon specifik faktor vid sårets presentation som kan anses avgörande för att ta ett beslut om man ska fortsätta behandla hästen, förutsatt att cirkulationen distalt är normal.

Att båda senorna är involverade kan indikera ett större sår som ger sämre prognos, något som även diskuterats i andra studier (8). Det hade varit intressant med en mer objektiv sårbeskrivning som kunde ge bättre möjligheter att beskriva sårets presentation och utfall för hästen. Det var i föreliggande studie inte möjligt att dra konklusioner omkring suturering av senändar då förhållandevis få hästar hade suturerats och då med varierande suturmaterial och teknik. Suturering av sträcksenan är i litteraturen beskrivet som en möjlig kirurgisk åtgärd då det kan öka stabiliteten i såret, men är i de flesta fall inte ett alternativ på grund av vävnadsförlust (1, 11).

Likaledes hade det varit intressant att studera om användande av gips eller Robert Jones-bandage påverkade resultatet, vilket inte var möjligt i denna studie då olika immobiliserande bandagetyper ofta användes till samma häst.

Studien har följt upp 65 hästar vilket är det näst största antalet med uppföljning inom detta ämne, men antalet är ändå för lågt för att påvisa säker statistisk signifikans. En retrospektiv studie som denna har dessutom svagheten att inte bara behandlingsmetoder utan även journalföring delvis ändrats över tid.

Prognosen för laceration av sträcksena på bakben hos häst får som tidigare anses relativt god för återgång till atletisk funktion (Figur 5 a–c). Vissa individer får en mer komplicerad konvalescens gällande sårläkning eller kan visa hälta på längre sikt, vilket kan medföra ett beslut om att hästen tas bort. Studien indikerar att man bör fokusera på sårläkningsprocessen för att korta konvalescenstiden till att hästen kan börja skrittmotioneras. Initialt är stabilisering under sårläkningstiden viktig för att minska rörelse i såret och få en granulationsbädd och därmed snabbare sårkontraktion (13). När extensorfunktion återfåtts och frisk granulationsvävnad täcker såret bör passiv mobilisering övervägas, även innan skrittmotion påbörjas. Är såret nästan läkt efter sex veckor kan den mer långsiktiga behandlingsplanen följas. Det innebär att sko eller verka hästen med kort tå och börja med kontrollerad skrittmotion i tio till tolv veckor för att stärka senan och förbättra hästens rörelser, och därefter sätta igång den i träning (7).

Det är stor risk att hästen får tydlig ärrvävnad eftersom över 70 procent av fallen i studien kategoriserades ha mått-

FIGUR 5 A–C. *Prognosen för laceration av sträcksena på bakben hos häst får som tidigare anses relativt god för återgång till atletisk funktion.* A) *Akut skada hos en häst med laceration på mittersta tredjedelen av skenan, involverande båda sträcksenorna.* B) *Samma skada en månad senare. Granulationsvävnad täcker en stor dela av såret.* C) *Samma skada 3,5 månader senare. Hästen har återfått normal atletisk funktion i benet men skadeområdet svullnar fortfarande upp periodvis, enligt djurägaren.*

lig eller kraftig ärrvävnad. Beskrivningen av ärrvävnaden var dock subjektiv och hängde ihop med ägarens allmänna nöjdhet med resultatet och vad hästen skulle användas till. Den konturstörning eller avsaknad av hår som noterades i skadeområdet efter läkning behöver i sig inte störa hästen, men kan påverka i en försäljningssituation då det blir tydligt vad hästen haft för typ av skada.

SUMMARY

Extensor tendon laceration in hindlimbs of horses, a retrospective study

Between January 2005 and December 2011, 80 horses were treated at Evidensia Specialist Horse Hospital Helsingborg because of laceration of M extensor digitalis longus (dorsal stretch tendon) with or without concomitant laceration of M extensor digitalis lateralis (lateral stretch tendon). 75 (93.8 %) of the horses were discharged from the hospital and follow up at least one year after injury was available for 65 horses. 78.5 % of those 65 horses returned to the owners expected level of performance. For horses where athletic performance at a higher level than pleasure riding was expected, 75.4 % returned to the expected level. 12.3 % of the 65 followed up horses were euthanized due to their injury. Data showed a significantly higher risk for a horse to be euthanized if both M extensor digitalis longus and M extensor digitalis lateralis were severed or if the horse developed a wound infection.

According to this study, the prognosis for an acceptable athletic function is still fairly good after extensor tendon laceration in hindlimbs of horses. Long term complications for surviving horses included visible scar tissue and hair loss and a few individuals developed a mild gait irregularity.

Referenser

1. Avella CS & Smith RKW. Diagnosis and management of tendon and ligament disorders. In: Auer JA & Stick JA, eds. Equine Surgery, 4th ed. St Louis, Missouri, Elsevier Saunders, 2012, 1157–1179.
2. Belknap JK, Baxter GM & Nickels FA. Extensor tendon laceration in horses: 50 cases (1982–1988). J Am Vet Med Assoc, 1993, 203, 3, 428–431.
3. Budras KD, Sack WO & Röck S. Topography of the pelvic limb (nerves and muscles). In: Anatomy of the Horse: an Illustrated Text, 2nd ed. St Louis, Missouri, Elsevier Saunders, 1994, 16–17.
4. Chye YN, Chalmer J, MacDonald JMD et al. Rehabilitation regimes following surgical repair of extensor tendon injuries of the hand – a systematic review of controlled trials. J Hand Microsurg, 2012, 4, 2, 65–73.
5. Crabill MR, Honnas CM, Taylor DS et al. Stringhalt secondary to trauma to the dorsoproximal region of the metatarsus in horses: 10 cases (1986–1991). J Am Vet Med Assoc, 1994, 205, 6, 867–869.
6. Dart AJ, Perkins NR, Dart CM et al. Effect of bandaging on second intention healing of wounds of the distal limb in horses. Aust Vet J. 2009, 87, 6, 215– 218.
7. Dyson SJ & Bertone AL. Tendon lacerations. In: Ross MW & Dyson SJ, eds. Lameness in the horse, 2nd ed. St Louis, Missouri, 2011, Elsevier Saunders, 806–810.
8. Elliott CRB, Vasey JR & Russel TM. Transection of the lateral and long digital extensor tendons in racehorses. Aust Vet J, 2012, 90, 1–2, 20–23.
9. Foland JW, Trotter GW, Stashak TS et al. Traumatic injuries involving tendons of the distal limbs in horses: a retrospective study of 55 cases. Equine Vet J, 1991, 23, 6, 422–425.
10. Howell JW & Peck F. Rehabilitation of flexor and extensor tendon injuries in the hand: current updates. Injury, 2013, 44, 397–402.
11. Jann H & Stashak TS. Tendon and paratendon laceration. In: Stashak TS & Theoret CL, eds. Equine wound management, 2nd ed. Ames, Iowa, Wiley-Blackwell, 2008, 489–508.
12. Jansson N. Digital extensor tendon laceration in horses: a retrospective evaluation of 22 cases. J Equine Vet Sci, 1995, 15, 12, 537–540.
13. Mespoulhès-Rivière C, Martens A, Bogaert L & Wilderjans H. Factors

affecting outcome of extensor tendon lacerations in the distal limb of horses – a retrospective study of 156 cases (1994– 2003). Veterinary and Comparative Orthopaedics and Traumatology, 2008, 21, 4, 358–364.
14. Schumacher J & Stashak TS. Management of wounds of the distal extremities. In: Stashak TS & Theoret CL, eds. Equine wound management, 2nd ed. Ames, Iowa, Wiley-Blackwell, 2008, 375–462.
15. Stashak TS. Management practices that influence wound infection and healing. In: Stashak TS & Theoret CL, eds. Equine wound management, 2nd ed. Ames, Iowa, Wiley-Blackwell, 2008, 85–106.
16. Sveriges Veterinärmedicinska Sällskaps riktlinjer för användning av antibiotika inom hästsjukvård. Riktlinjer för behandling, sårskador, 2013, 12–18.
17. Wilmink JM, Stolk PWTH, van Weeren PR & Barneveld A. Differences in second-intention wound healing between horses and ponies: macroscopic aspects. Equine Vet J, 1999, 31, 1, 53–60.
18. Wilmink JM, van Herten J, van Weeren PR & Barneveld A. Retrospective study of primary intention healing and sequestrum formation in horses compared to ponies under clinical circumstances. Equine Vet J, 2002, 34, 3, 270–273.

*HELENA TORSTENSSON, leg veterinär, Evidensia Specialisthästsjukhuset Helsingborg, Bergavägen 3, 254 66 Helsingborg.

noterat

Brist på veterinära injektionslösningar med oxytetracyklin

Det är för närvarande brist på veterinära injektionslösningar som innehåller oxytetracyklin, meddelade Läkemedelsverket den 29 januari. Marknadsförande företag har meddelat verket att de har leveransproblem med preparaten Engemycin vet 100 mg/ml och Tetroxy prolongatum vet 200 mg/ml. Läkemedlen är godkända för behandling av infektioner hos nöt, svin och får.

I slutet av februari beräknades en leverans av ett begränsat antal förpackningar Engemycin vet ske. Produktionen är planerad att vara igång igen till sommaren. Tetroxy prolongatum vet beräknas åter vara tillgängligt på marknaden under tredje kvartalet 2016.

För val av alternativ till behandling hänvisar Läkemedelsverket till behandlingsrekommendationer avseende antibiotikabehandling av djur utgivna av Läkemedelsverket och SVS. Generellt bör, när så är lämpligt, valet av behandling stödjas av bakterieodling och resistensbestämning, poängterar verket. Vid behov finns det möjlighet att ansöka om licens för produkt innehållande oxytetracyklin godkänt i annat land. Förskrivare rekommenderas att vända sig till ett apotek för att få information om tillgänglighet för sådana produkter.

Foto: Suzanne Fredriksson

Oxytetracyklin för behandling av nöt, svin och får är restnoterat under våren, meddelar Läkemedelsverket.

SÄLLSKAPET ÄLDRE VETERINÄRER, SÄV

ÅRSMÖTE och VÅRMÖTE på GOTLAND • 24–25 maj 2016

Preliminärt program för vårmötet tidigt den 24 maj
Även icke SÄV-medlemmar är välkomna att delta i vårmötet.

Vetenskaplig del: Professor Sabine Steen (osteoarkeologi) – Från kotänder till kungaben, en osteologisk resumé.

Kulturell del: Besök på den världsberömde fågelmålaren Lars Jonssons museum, Naturrum och Östersjöcentrum.

Livsmedelshygienisk del: Besök på Stafva gårdsmejeri och Gotlands Whiskyfabrik med provsmakning.

Veterinär del: Besök på fårgård. Kort genomgång av uppfödning, vallning och fårhälsovård. Egen gårdsbutik.

Naturdel: Besök på gotländskt änge i orkidétider.

Transporten på Gotland sker med buss.

Kostnader för utflykter, luncher, årsmötesmiddag, föreläsningar och entréer kommer troligen att hålla sig under 1 000:-.

Inkvartering tillkommer och bokas och betalas av deltagarna själva. Det finns två förbokade hotell i Visby att välja på:

Best Western Hotell Strand inom ringmuren kostar inkl frukost i dubbelrum: 1 250:- per natt, enkelrum: 1 050:-. Reservationsnummer (för vår grupp): 51 30 53. Telefon: 0498-25 88 00.

Best Western Hotell Solhem strax utanför ringmuren, men ändå nära till Visby centrum, för dubbelrum: 1 050:- per natt, enkelrum: 850:-. Reservationsnummer: 23 17 38. Telefon: 0498-25 90 00.

Sista dagen för anmälan är måndagen 18 april 2016 och görs till SÄVs kassör Solveig Nilsson, vmd.solveig@bredband.net, 070-553 28 00 eller Håkan Kasström, hakan.kasstrom@telia.com, 070-295 12 26.

Årsmötet äger rum på Best Western Hotell Strand 25 maj kl 19.

Epizteln rapporterar denna gång om salmonella i olika djurpopulationer, dels statistiken för utbrott i fjäderfäbesättningar under förra året, dels förekomsten hos katter under innevarande år. Texten är sammanställd av Madeleine Gertzell, Jordbruksverket.

UTBROTT AV SALMONELLA I FJÄDERFÄBESÄTTNINGAR

Olika varianter av salmonella påvisades i sammanlagt 17 flockar med fjäderfä under 2015. Förutom värphöns och slaktkycklingsbesättningar drabbades även en avelsflock med ankor av salmonellasmitta. Hos en värphönsbesättning och tre besättningar med slaktkyckling konstaterades återfall efter sanering.

I slutet av förra året drabbades dessutom fyra slaktkycklingsbesättningar i ett salmonellautbrott. Utredningen visade att smittan kommit in i besättningarna med dagsgamla kycklingar som levererats från samma flock med föräldradjur. Under utredningen gjordes extra provtagningar både i samtliga avdelningar i anläggningen med föräldradjur och i besättningar som har fått dagsgamla kycklingar. Hur föräldradjuren smittats är inte klarlagt.

MÅNGA FALL AV SALMONELLA HOS KATT

SVA har under början av året fått in många fall med katter som smittats med salmonella. Hittills i år (19 februari 2016) har salmonella påvisats från 148 katter vilket är fler än under hela 2015 då motsvarande siffra var 83 (Figur 1).

Antalet rapporterade salmonellafall hos katter har de senaste tio åren varierat mellan sju och 274 fall per år (Figur 1). Anledningen till

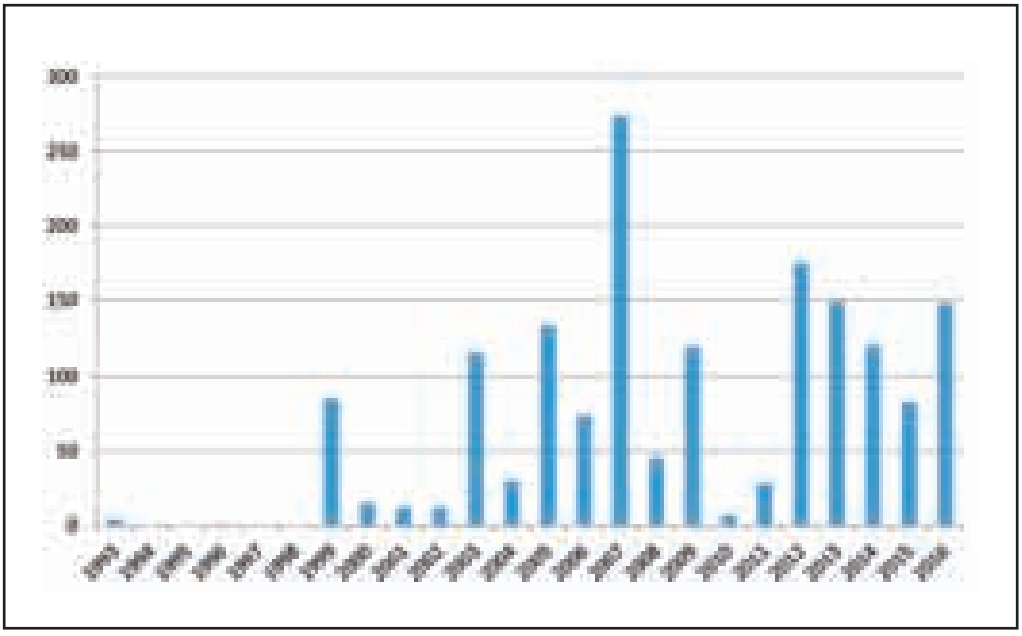

Graf: Elina Lahti, SVA.

Rapporterade fall av salmonella hos katter i Sverige 1993–2016 (t o m den 19 februari 2016), enligt SVAs statistik. Y-axeln = antalet rapporterade fall under året.

FIGUR 2. *Det bästa sättet att hindra att katter smittas av salmonella är att hålla dem borta från fågelbord.*

FOTO: LINDA SVENSSON, SVA.

variationen är inte känd. En övervägande del av de fullt serotypade isolaten har varit *S typhimurium*. Samma fagtyper och MLVA-typer av *S typhimurium* som påvisats från katter har setts hos småfåglar, som exempelvis grönsiskor och domherrar. Av de 43 isolaten som serotypats i år har alla varit *S typhimurium*.

Infekterade fåglar antas vara den viktigaste smittkällan för katter. Vid fågelbord där småfåglar matas kan salmonellasmitta spridas via deras avföring. Det finns en kraftig säsongsvariation på salmonellafall hos katter. Över 97 procent av fallen rapporteras under de första sex månaderna av året med flest noteringar vanligtvis i mars. I år har ovanligt många fall anmälts i januari–februari.

Genom att noga tvätta händerna efter kontakt med fågelbord och katter minskar risken för smitta. Det bästa sättet att hindra att katter smittas av salmonella är att hålla dem borta från fågelbord (Figur 2).

■■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Kungörelse om stipendium

Michael Forsgren avled den 10 januari 1987, då han befann sig i slutfasen av sina veterinärmedicinska studier.

Michael Forsgrens familj har beslutat att tillgångar, som Michael Forsgren ägde, ska överföras till en stiftelse med ändamål att främja utbildning av ungdomar inom det veterinärmedicinska området, företrädesvis projekt som inte rör sporthästar.

Stiftelsens styrelse utgörs f n av Michael Forsgrens bror Joachim Forsgren, docent Kerstin Hansson och ordföranden i Veterinärmedicinska föreningen Ida Brandt.

Michael Forsgrens stiftelse utlyser följande stipendier:
Under 2016 kommer att utbetalas ett totalt belopp om ca 150 000 kr fördelat på ett eller flera stipendier, beroende på vad styrelsen bedömer lämpligt vid granskning av inkomna ansökningar.

Ansökan ska inges i tre exemplar, senast 2016-05-16, till docent Kerstin Hansson, Inst för klin vetenskaper, Box 7054, 750 07 Uppsala.

Följande upplysningar ska finnas i den maskinskrivna ansökan:

1. Sökandens namn, adress (gärna e-postadress), telefonnummer och personnummer.
2. Sökandens betyg och andra studiemeriter.
3. Uppgift om den forskning, som sökanden önskar finansiera med stipendium och vilket belopp som önskas för detta. Därvid bör anges i vilken utsträckning önskat belopp avser resor, uppehälle, forskningsmaterial etc. (Stipendiemedel för täckande av resekostnader och uppehälle för anhöriga kan inte påräknas.)
4. De särskilda upplysningar som sökanden önskar åberopa.
5. Uppgift om eventuella stipendier eller bidrag från annat håll.

Inom ett år efter utnyttjandet av det tilldelade stipendiet förväntar sig stiftelsens styrelse en redogörelse för det genomförda projektet.

Beslut om stipendieutdelning beräknas ske före sommaren 2016.

Mars 2016
Michael Forsgrens stiftelse

INBJUDAN – Kom och ta del av aktuella vaccinationsfrågor för hund och katt!

Nobivac

KVÄLLSSEMINARIUM

Kattens calicivirus och vaccination mot kattsnuva är föremål för många frågor. En forskargrupp från University of Liverpool har nyligen avslutat en multicenterstudie på kattens calicivirus där flera svenska kliniker deltagit med prover. På seminariet kommer veterinär Maria Afonso att berätta om denna studie och belysa svårigheterna med kattens calicivirus.

Behöver vi uppdatera våra generella vaccinationsrekommendationer för hund och katt i Sverige? Vaccinationsrekommendationer är inte statiska och det finns därför ett behov av att uppdatera rekommendationer med jämna mellanrum. Studier med nya rön, risk för ett förändrat smittläge delvis på grund av fler resande hundar, mer öppna gränser och även förekomst av smuggelhundar är några faktorer som påverkar. Kom och lyssna på de inledande anförandena och var med i diskussionen kring svenska vaccinationsrekommendationer.

SEMINARIEPROGRAM

17.30 **Buffé står frandukad för dig som förannält dig till den**

18.30 **Om vaccination mot calici – en orsak till kattsnuva**
Feline calicivirus – a clinical, diagnostic and vaccination update on this evolutionary puzzle
Maria Afonso, DVM, MSc Vet, PhD candidate in Veterinary Virology, University of Liverpool

19.30 **Fikapaus**

19.45 **Om vaccinationsrekommendationer för hund och katt**
Presentation av WSAVAs nya vaccinationsguidelines för hund och katt
Agneta Gustafsson, VMD, Veterinärmedicinsk chef, MSD Animal Health

SVS vaccinationspolicy
Ulrika Windahl, MsCVetMed, PhD, Specialist i hundens och kattens sjukdomar, Bitr Statsveterinär, SVA

Föredragen följs av diskussion och frågor kring vaccinationsrekommendationer för hund och katt under svenska förhållanden.

21.00 **Slut (cirka)**

ONSDAG 13 APRIL, STOCKHOLM, 18.30-21.00
Scandic Järva Krog, Vallgatan 2, Solna
(buffé 17.30-18.25)

TORSDAG 14 APRIL, LUND, 18.30-21.00
Scandic Star Lund, Glimmervägen 5 (buffé 17.30-18.25)

ANMÄLAN GÖRS SENAST 23 MARS TILL:
msdah.sweden@merck.com / 08-522 216 60

Ange följande uppgifter i anmälan:
- Vilket kvällsseminarium anmälan gäller (Datum och ort)
- Namn på samtliga som anmälan avser samt klinik
- Önskas mat eller ej? (Vegetariskt / ev matallergi)

Välkommen med din anmälan!

Intervet AB, Box 6195, 102 33 Stockholm, www.msd-animal-health.se

MSD Animal Health

Vilken är din diagnos? – Bilddiagnostik

En sex månader gammal valp togs till veterinärundersökning på grund av blockhälta på vänster framben. Fallet är bedömt av radiolog Carolina Nilemo på Bilddiagnostiska Kliniken, Universitetsdjursjukhuset i Uppsala.

Rysk europeisk lajka, sex månader

Anamnes: En sex månader gammal rysk europeisk lajka ramlade i en slänt hemma på tomten två dagar tidigare men visade ingen hälta omedelbart utan först dagen därpå. Sedan gårdagen belastar hunden inte alls sitt vänstra framben (VF). Hunden importerades från Ryssland för tre månader sedan.

Klinisk undersökning: Vid den kliniska undersökningen kunde en smärtreaktion påvisas lateralt vid proximala humerus VF ca två cm distalt om bogleden. Ingen värme eller svullnad kunde palperas i området. Hundens allmänna tillstånd var gott och kroppstemperaturen normal.

Bilddiagnostik: En röntgenundersökning utfördes av vänster bogled, se Figur 1 och Figur 2. Vad visar röntgenbilderna? Diagnos? Vilka andra bilddiagnostiska modaliteter kan vara till hjälp för vidare utredning i fallet?

SVAR SE SIDAN 46

Figur 1. *Mediolateral (ML) projektion av vänster bogled.*

Figur 2. *Kaudokranial (CdCr) projektion av vänster bogled.*

Ergonomiskt ljus på Universitetsdjursjukhuset

Universitetsdjursjukhuset i Uppsala har en av Europas största veterinära bilddiagnostiska kliniker. 2014 bytte man till ergonomiskt ljus för att förbättra arbetsmiljön – och resultaten är goda.

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS

Hästar, hundar, katter och kor är bara några av de djur som dagligen undersöks med bland annat ultraljud på Universitetsdjursjukhuset (UDS) i Uppsala. UDS har en av Europas största bilddiagnostiska kliniker och är den enda godkända utbildningsplatsen i Sverige för europeisk specialistexamen inom ämnet (Dipl ECVDI). Forskning, utbildning av veterinärstudenter och vidareutbildning av veterinärer är viktiga delar av verksamheten som bidrar till utvecklingen av ämnet bilddiagnostik i hela landet.

När djursjukhuset flyttade till nya lokaler 2014 blev arbetsmiljö en viktig prioritet som en del av det nya bygget. Beträffande belysningen valde chefveterinären och verksamhetsledaren för kliniken, Margareta Uhlhorn, att installera det nya systemet ”Ergonomiskt Ljus” från företaget Chromaviso.

– Vi har en del svårigheter med arbetsmiljön här. Personalen är trött på grund av mörkret – särskilt på vintern. För att få en riktigt bra skärmbild är belysningen viktig. Förr arbetade vi i mörker, men så hörde vi talas om Ergonomiskt Ljus. I dag får vi både mer ljus under vår arbetsdag och en bra skärmbild vid avläsningarna, förklarar Margareta Uhlhorn.

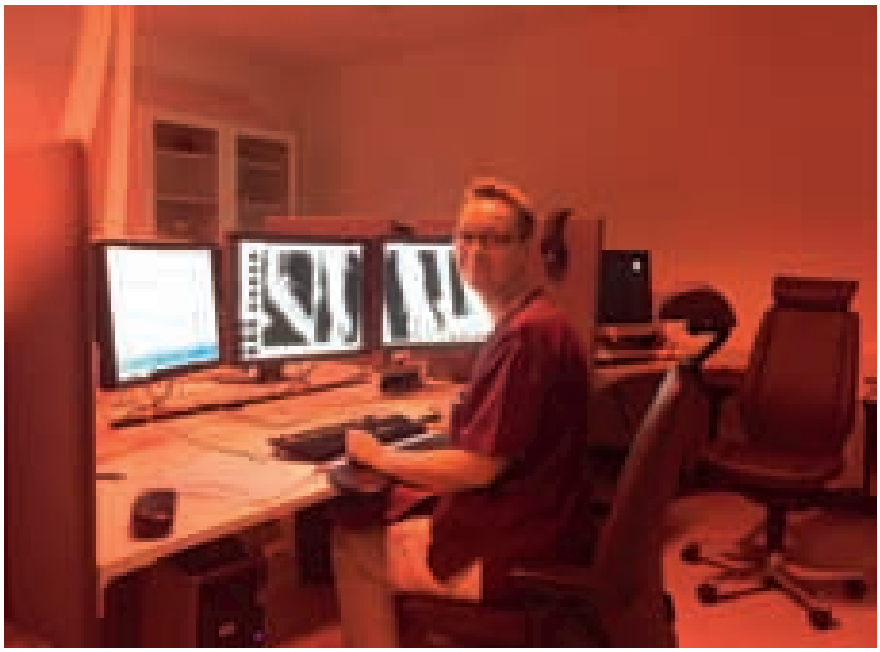

FOTO: CHROMAVISO

För att få en riktigt bra skärmbild är belysningen viktig, förklarar Margareta Uhlhorn.

STORA DJUR KRÄVER FLEXIBILITET

UDS har ett särskilt rum för ultraljudsundersökningar av stora djur, två vanliga rum för skanning av mindre djur och ett stort granskningsrum med åtta granskningsstationer där personalen tittar på bilderna och skriver utlåtanden.

– Ljuset i våra salar är mycket flexibelt och kan anpassas efter var vi placerar skärmen. Med de stora djuren flyttar vi ofta runt på ultraljudsutrustningen och här följer ljuset med. Det fungerar bra, berättar Margareta Uhlhorn.

RÖTT OCH GRÖNT LJUS

Ljuset är skräddarsytt för ultraljudsskanning och personalen kan välja mellan flera ljusinställningar så att de får rätt ljus både före, under och efter undersökningen. När djuret kommer in i rummet väljer personalen ofta ett klart vitt ljus. När skanningen börjar väljs rött ljus bakom skärmen, kombinerat med grönt ljus i den övriga lokalen. Den röda färgen får de gråtonade färgerna i ultraljudsbilden att framträda skarpare, medan kombinationen med grönt ljus ger en behaglig arbetsmiljö som minskar blänk och reflexer. Efter behandlingen ändras ljuset enkelt till ett kraftigt rengöringsljus som är dagsljussimulerande och ger ett energilyft.

Men vad säger djuren om det färgade ljuset?

– Djuren är vakna under skanningarna och har inte reagerat på det färgade ljuset. Hästar kan bli oroliga om det är för mörkt, därför är det en fördel att lokalen har blivit ljusare. Kanske kan hästarna märka hur personalen mår och vi har fått det bättre, säger Margareta Uhlhorn.

MINDRE TRÖTTHET

Under en normal arbetsdag befinner sig största delen av personalen i upp till åtta timmar på salar där det tidigare var ➤

Den röda färgen får de gråtonade färgerna i ultraljudsbilden att framträda skarpare, medan kombinationen med grönt ljus ger en behaglig arbetsmiljö som minskar blänk och reflexer.

FOTO: CHROMAVISO

mörkt, men som i dag har Ergonomiskt Ljus. I granskningsrummet med åtta arbetsstationer används det röda ljuset till att optimera bildkvaliteten och samtidigt ge personalen det ljus som de behöver för att trivas.

– Medarbetarna har fått mer energi och vi är mindre trötta. Det ergonomiska ljuset har betytt mycket för vår arbetsmiljö, förklarar Margareta Uhlhorn.

För att säkerställa att belysningen är optimal vid arbetet på djursjukhuset har installatörerna justerat ljuset efter monteringen. Man har gett både den tekniska och den kliniska personalen instruktioner i att använda utrustningen och berättat om ljusets betydelse för personalens arbete och trivsel.

SKRÄDDARSYDDA INSTÄLLNINGAR

Belysningen är anpassad till användarnas behov i varje rum och innefattar skräddarsydda ljusinställningar till vissa zoner och rutiner före, under och efter undersökningsproceduren. Ljuset betjänas via en specialdesignad manöverpanel som betyder att rätt ljus bara är ett tryck borta.

Några av de vanligaste ljusinställningarna på UDS är vitt ljus till städning/dagsljus, varmt vitt ljus, rött-grönt och grönt-rött. Dessutom kan ljuset dämpas och skruvas upp efter önskemål. ■

AKUT NEUROLOGI

HOS HUND OCH KATT

26–27 november 2016
Evidensia Specialistdjursjukhuset Helsingborg

Vi har glädjen att bjuda in till ovanstående kurs för veterinärer. Kursen riktar sig till såväl aspiranter inom specialistprogrammet för hundens och kattens sjukdomar som till veterinärer som vill uppdatera sig inom neurologi.

EVIDENSIA
DJURSJUKHUSET
HELSINGBORG
SPECIALISTDJURSJUKHUS

FÖRELÄSARE

Niklas Bergknut, DVM PhD, Utrechts Universitet
Steven De Decker, DVM PhD, Mvet Med, DiplECvN, MRCVS, Royal Veterinary College
Bert-Jan Reezigt, specialistkompetens i hundens och kattens sjukdomar, Blå Stjärnan
Mette Berendt, DVM PhD, Professor Veterinary Clinical Neurolgy, Köpenhamns Universitet

UR INNEHÅLLET

- Neurologisk undersökning
- Skalltrauma – övervakning och behandling
- Akut behandling av Status Epilepticus samt utredning och behandling av epilepsi
- Akuta diskbråck – markörer för prognos och kirurgi
- Handläggande av ryggfrakturer
- Förgiftningar
- LMN tetrapares
- Vestibulära syndrom
- Etiologier vid akut nacksmärta

ANMÄLAN, KURSAVGIFT, INFO

Kontakta Gunilla Bylander via anmalan.djursjukhusethbg@evidensia.se eller 042-16 80 29.
Sista anmälningsdag – 26 oktober.
Kursavgiften inklusive luncher, middag, kaffe och kursmaterial är 9 200 kr exkl moms.
Vi hjälper er gärna med bokning av boende.

Varmt välkommen!

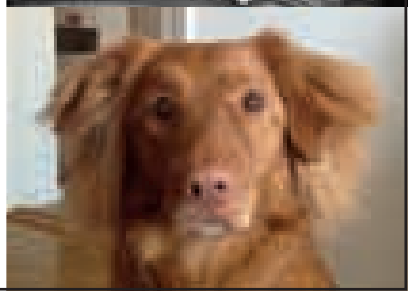

E-blankett för villkorad läkemedelsanvändning

Med en ny e-blankett vill Jordbruksverket förenkla journalföring och rapportering av djursjukdata vid villkorad läkemedelsanvändning för mjölkproducerande nötkreatur. Veterinärens journalföringsbörda blir mindre och rapportering av djursjukdata sker med en knapptryckning. Veterinären får också tidigare och lättare information om vad som har skett i besättningen sedan föregående besök och kan förbereda sina besök bättre. Blanketten lanserades i slutet av februari och finns nu tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats.

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS

Veterinärer är skyldiga att rapportera djursjukdata till Jordbruksverket. Djursjukdata utgör underlag för statistik och uppföljning av förskrivning av läkemedel, särskilt antibiotika, men är också ett instrument för att följa djurhälsoläget i landet och förebygga spridning av och bekämpa smittor hos djur.

Jordbruksverket har tagit fram en e-blankett som är tänkt att användas vid villkorad läkemedelsanvändning, i dagsläget enbart i mjölkproducerande besättningar.

BEHOV AV FÖRENKLAD RAPPORTERING

Efter en pilotstudie om villkorad läkemedelsanvändning i mjölkproducerande besättningar 2011–2012 visade det sig att rapporteringen av djursjukdata blir avsevärt sämre vid villkorad läkemedelsanvändning. En bidragande orsak är att administrationen kring rapportering blir omständlig och svår. Jordbruksverket har därefter arbetat med att ta fram en lösning på problemet och i slutet av februari gjordes en e-blankett tillgänglig för allmänheten.

E-blanketten är tänkt att användas vid villkorad läkemedelsanvändning, i dagsläget enbart i mjölkproducerande besättningar. Djurhållaren loggar in på blanketten och anger sina och veterinärens uppgifter liksom vilka läkemedel veterinären förskriver. I samband med att man sedan behandlar djur går man in på blanketten och fyller i behandlingsuppgifterna. Informationen i en blankett kan sparas som stalljournal i pdf-format.

När djurhållaren signerar går ett meddelande iväg till veterinären via sms och/eller e-post om att det finns en e-blankett att kontrollera. Veterinären loggar då in, ser vad som har hänt sedan senaste besöket och förbereder sitt besök. Om allt är ok signerar veterinären blanketten direkt eller efter besök i besättningen. När veterinären signerar skickas djursjukdata automatiskt till Jordbruksverket.

Även veterinären kan spara en pdf-fil där uppgifterna på blanketten sammanställs på ett överskådligt sätt. Denna kan användas som journalföring. Till användningen av blanketten kommer att kopplas förbättrade rapporter som förskrivande veterinär kan få del av. Där sammanställs statistik om behandlingar och sjukdomsläge i besättningen på ett lättillgängligt sätt.

FÖRENKLAD JOURNALFÖRING OCH RAPPORTERING

Konsekvenser av brister i rapportering är ➤

Foto: Suzanne Fredriksson

En fullständig rapportering är viktig bland annat för att få bra spårbarhet i läkemedelsanvändningen och en tillförlitlig statistik.

en dålig spårbarhet i läkemedelsanvändningen, att de nyckeltal som används för att bedriva ett meningsfullt förebyggande arbete inte blir tillförlitliga och att den statistik som förs om djurhälsa och sjuklighet i besättningarna inte blir fullständig. Om bristerna i rapportering tillåts bli större med villkorad läkemedelsanvändning kan det innebära att underlaget för det förebyggande arbete som djurhållare och veterinärer bedriver i besättningarna urholkas. Det vill Jordbruksverket motverka med den nya e-blanketten.

– Veterinären behöver inte skriva av uppgifter eller försöka tolka handskrivna anteckningar och rapportering sker med en knapptryckning, säger Lotta Hofverberg, utredare inom djurens hälso- och sjukvård. Jordbruksverkets bedömning är att blanketten skapar bra möjligheter för en förenklad journalföring och rapportering vid villkorad läkemedelsanvändning. ■

noterat

Varannan katt och hund överviktig

För tredje året i rad genomförde foderföretaget Royal Canin sin hälsobarometer, en undersökning angående katters och hundars hälsa i samband med Veterinärkongressen. 2015 var resultatet lika alarmerande som föregående år, skriver företaget i ett pressmeddelande den 22 februari. Drygt hälften av de hundar och katter som besöker landets veterinärkliniker anses vara överviktiga.

Årets sammanställning baseras på svar från 170 veterinärer, djursjukskötare och veterinärstudenter i Sverige. Omkring 90 procent av dem anser att övervikt hos katt och hund är ett fortsatt ökande problem. När det gäller katt anses andelen överviktiga vara 55 procent, en lika hög andel som förra året. Däremot ses en liten sänkning av andelen överviktiga hundar som i år landade på 51 procent.

Trots att övervikt/fetma medför ökade risker för sjukdom och försämrad livskvalitet diagnostiseras och behandlas tillståndet sällan. En av de orsaker som veterinärerna lyft vid tidigare hälsobarometer är att konsultationstiden ofta är för snålt tilltagen för att veterinären ska kunna ta sig an ämnet på ett respektfullt sätt.

– Nutrition är ett område som ofta fått en undanskymd plats i den veterinära verksamheten på våra kliniker säger Åke Hedhammar, professor och veterinärmedicinsk rådgivare åt Svenska Kennelklubben. Han uppmanar veterinärkåren att regelbundet fastställa och journalföra hullet på hundar och katter vid veterinärbesök. ■

Foto: IstockPhoto

Drygt hälften av de hundar och katter som besöker landets veterinärkliniker anses vara överviktiga, enligt en färsk undersökning.

Information om SVFs gruppförsäkringar 2016

Medlemmar i Sveriges Veterinärförbund har möjlighet att teckna fördelaktiga gruppförsäkringar av olika slag. Det handlar om livförsäkring, sjukkapital, sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring och barnförsäkring. Man kan också medförsäkra make/maka/sambo. Förbundet samarbetar i dessa frågor med försäkringsförmedlaren Max Matthiessen AB. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar. Här beskrivs kortfattat försäkringarna för 2016.

TEXT: PER CARLSSON, *kanslichef, SVF*

LIVFÖRSÄKRING

I SVFs livförsäkring ingår dödsfallskapital som utbetalas till efterlevande om man avlider, och barnskydd som utbetalas om den försäkrades arvsberättigade barn avlider före 18 års ålder. Utbetalningen är avsedd som begravningshjälp och utgår med ett prisbasbelopp (2016 års prisbasbelopp (pbb) = 44 300 kr).

Dödsfallskapitalet betalas ut till förmånstagare enligt grupplivförsäkringens standardförordnande. Det innebär att man måste skriva ett nytt förordnande om man önskar annat än det generella förmånstagarförordnandet. Mer information finns på blanketten förmånstagareförordnande på Länsförsäkringars hemsida www.lansforsakringar.se/grupp.

SJUKKAPITAL

Ett engångsbelopp betalas ut till den som har sjukkapitalförsäkring för funktionsnedsättning vid vissa diagnoser och/eller vid nedsatt arbetsförmåga under minst tre år. Försäkringsbeloppet minskar från 56 års ålder. Försäkringen gäller tills man fyllt 67 år.

SJUKFÖRSÄKRING

Sjukförsäkringen täcker inkomstförlust efter tre månaders sjukskrivning till minst 25 procent. Ett månadsbelopp utbetalas i maximalt tre år där månadsbeloppet är baserat på den försäkrades månadslön. Försäkringen gäller tills man fyllt 65 år.

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Olycksfallsförsäkringen gäller dygnet runt och har ingen självrisk. Den ger ersättning för kostnader i samband med olycksfall och ger ersättning vid invaliditet.

ILLUSTRATION: DREAMSTIME.COM

Medlemmar i Sveriges Veterinärförbund har möjlighet att teckna fördelaktiga gruppförsäkringar t ex livförsäkring, olycksfallsförsäkring och barnförsäkring.

Försäkringen omfattar läke-, rese-, tandskade-, rehabiliterings- och vissa merkostnader (t ex skadade kläder och glasögon), om kostnaderna inte ersätts från annat håll. Skulle man bli invalidiserad kan man normalt få ersättning upp till minst 20 pbb för både medicinsk invaliditet (nedsatt kroppsfunktion) och ekonomisk invaliditet (nedsatt arbetsförmåga).

Olycksfallsförsäkringen innehåller också en krisförsäkring och ett dödsfallskapital på ett prisbasbelopp.

BARNFÖRSÄKRING

Länsförsäkringars sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn gäller t o m 25 års ålder. Försäkringen gäller dygnet runt. Den innehåller ett

invaliditetskapital upp till 30 pbb och ersätter läke-, rese-, tandskade- och merkostnader vid olycksfall. Det ingår även ett dödsfallskapital på ett pbb.

ANSLUTNINGSVILLKOR

SVF-medlem som vill teckna försäkring eller utöka sitt försäkringsskydd fyller i anmälan och hälsodeklaration på veterinärförbundets hemsida (se nästa stycke). Eventuell medförsäkrad ska också fylla i hälsodeklarationen.

Försäkringen gäller efter det att den beviljats av försäkringsbolaget och gäller så länge man är medlem under förutsättning att premie betalas, dock längst till 67 års ålder.

Upphör medlemskapet/gruppförsäkringen före 67 års ålder kan man teckna fortsättningsförsäkring (inom tre månader) om man inte ansluter sig till någon ny gruppförsäkring.

Vid 67 års ålder har man möjlighet att teckna seniorförsäkring (inom tre månader).

Kontaktinformation för Max Matthiessen AB

Adress: Max Matthiessen AB,
Grupp Liv, Box 5908,
114 89 Stockholm.
E-post: grupp@maxm.se
Telefon: 08-613 28 55.

BESTÄLLNING OCH BETALNING

Försäkringen betalas kvartalsvis via autogiro/faktura. För att beställa försäkringar markerar man med kryss de försäkringar man vill ha för sig och sin familj på blanketten ”Ansökan gruppförsäkring” som ligger på veterinärförbundets hemsida www.svf.se (under rubriken Blanketter i vänsterspalten). Dessutom fyller man i hälsodeklarationen som finns på samma ställe på hemsidan och skickar dokumenten till Max Matthiessen AB (se faktarutan för adress), då det är Max Matthiessen AB som administrerar veterinärförbundets frivilliga gruppförsäkringar.

Observera att det inte ingår några försäkringar per automatik genom medlemskap i SVF. Alla de beskrivna gruppförsäkringarna är tilläggstjänster som varje medlem måste ansöka separat om.

HEMSIDA

På Länsförsäkringars hemsida hittar man allt material förutom veterinärförbundets unika ansökan, se www.lansforsakringar.se/grupp. ■

Kursinbjudan: Sarah Heath “Promoting feline behavioural health and welfare in veterinary practice”

Universitetsdjursjukhuset vid SLU har länge arbetat aktivt för att erbjuda en god miljö för våra katt-patienter.

Det har premierats genom ISFM:s certifiering **Cat Friendly Clinic – gold standard**.

Vi bjuder nu in till en kurs med Sarah Heath, en av världens främsta experter i kattens beteende, där fokus kommer att vara kattvänlig klinik.

Läs mer och anmäl dig på universitetsdjursjukhuset.se.

UDS

www.universitetsdjursjukhuset.se

METACAM 20

NEW DEAL

NEW PRICE

★ Peace of mind ★ Education & welfare

Metacam® meloxikam
Injektionslösning 20 mg/ml. QM01AC06. Receptbelagt. NSAID. Indikationer, nötkreatur: akut luftvägsinfektion, diarré, akut mastit. För postoperativ smärtlindring efter avhorning av kalvar. svin: icke-infektiösa störningar i rörelseapparaten, puerperal septikemi och toxinemi (MMA-syndrom); häst: akuta och kroniska muskuloskeletala sjukdomstillstånd, kolik. Djur med nedsatt lever-, hjärn-, eller njurfunktion och blödningsrubbningar skall ej behandlas. Detsamma gäller om det förekommer tecken på gastrointestinala sår och blödningar. Skall inte användas vid överkänslighet mot aktiv substans, eller mot något hjälpämne. I mycket sällsynta fall kan allvarliga anafylaktoida reaktioner (inklusive dödsfall) uppträda. Dessa bör behandlas symptomatiskt. Baserad på produktresumé: 2015-07. För mer info se: www.FASS.se

Boehringer Ingelheim

Vetmedica
Box 467 · 201 24 Malmö · Tel. 040-23 34 00 · www.bivet.nu

NexGard™

(afoxolaner)

Ny komb
Nya möj

AFOXOLANER

EFFEKTIV, FLEXIBEL OCH VÄLSMAKANDE BEHANDLING MOT FÄSTINGAR OCH LOPPOR

NEXGARD

- **2 förpackningar** (3/6 st.)
- **3/6** välsmakande tuggtabletter
- **12/24 veckors** flexibel behandling mot fästingar
- **15/30 veckors** flexibel behandling mot loppor
- Kan ges med eller utan foder

Fästingar

Loppor

Förebygger ägg och larver

NYHET 2016

6 st NexGard förpackning kommer till april

NEXGARD (afoxolaner) tuggtablett. Ektoparasitmedel för systemisk användning. Rx. **Indikationsområde:** Behandling och förebyggande behandling mot fästingar och loppor hos hund. Kan användas som en del i behandlingen mot loppallergi. **Försiktighet:** Studier saknas avseende behandling av hundar <8 veckor eller <2 kg samt vid dräktighet och laktation. **Datum för senaste SPC:** 06/2015. För fullständig info om NEXGARD, se www.fass.se.

MERIAL
A SANOFI COMPANY

bination
ligheter

NexGard SPECTRA™

(afoxolaner + milbemycinoxim)

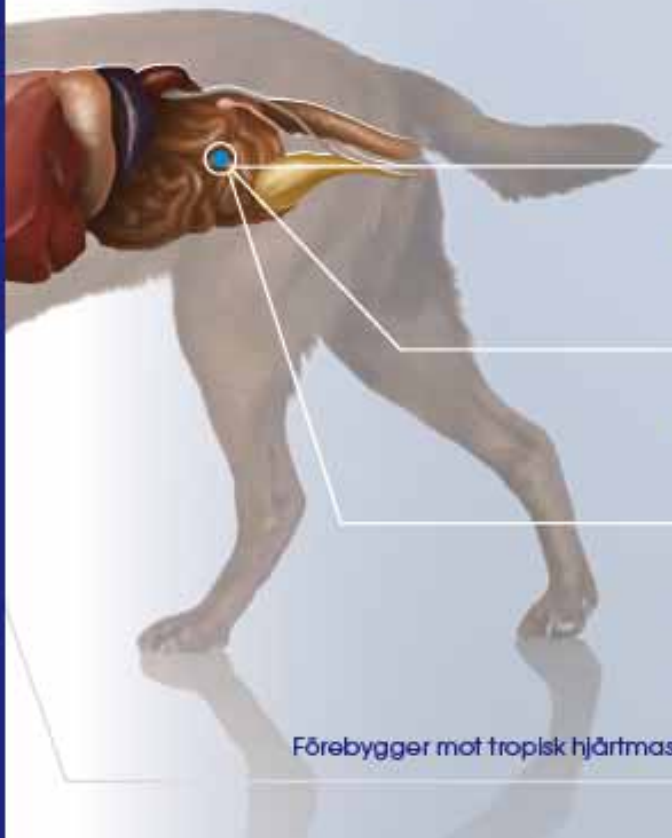

MILBEMYCIN OXIM

SMALSPEKTRUM BEHANDLING MOT GI- NEMATODER OCH EFFEKTIV BEHANDLING MOT LOPPOR OCH FÄSTINGAR

NEXGARD SPECTRA

- Idealt för valpar
- Perfekt till hundar som endast ska behandlas mot rundmask
- För hundar som ska resa söderut till endemiska områden med *Dirofilaria immitis*
- Bra säkerhetsprofil – utan att göra avkall på effekten
- Kan ges med eller utan foder

SPE5BADV/08.16

IDEALT FÖR VALPAR

NEXGARD SPECTRA (afoxolaner/milbemycinoxim) tuggtablett. Antiparasitärt medel, endektocid, milbemycinoxim, kombination. Rx. **Indikationsområde:** Behandling mot loppor och fästingar hos hund om samtidig förebyggande behandling mot hjärtmask och/eller behandling mot gastrointestinal rundmask är indicerad. **Försiktighet:** Studier saknas avseende behandling av hundar <8 veckor eller <2 kg samt vid dräktighet och laktation. Nexgard Spectra är inte avsett för att avlägsna mikrofilaria. **Datum för senaste SPC:** 01/2015. För fullständig info om NEXGARD SPECTRA, se www.fass.se.

MERIAL LINE

DESIGNED FOR PETS MADE FOR VETS

nominera kandidater

SENAST 1 APRIL 2016

Veterinärförbundets fullmäktigemöte (FM) äger rum i Stockholm den 30 maj 2016. FM väljer nedanstående förtroendeposter men alla medlemmar i veterinärförbundet har möjlighet att nominera kandidater.

Nominering – hur gör man?

- Valet 2016 avser:
  - Ordförande och tre övriga ledamöter i förbundsstyrelsen
  - Ordförande i SVS
  - Valberedning
- Alla förbundsmedlemmar som är röstberättigade kan nominera kandidater till förtroendeposterna och är också valbara. Mandatperioderna är fyra år (FM 2016–FM 2020).
- Nominering ska vara skriftlig (kan även ske via e-post) och innehålla följande uppgifter för att vara giltig:
  - Namn på den nominerade kandidaten, personnummer och alla kontakt- och adressuppgifter.
  - Vilken av ovanstående förtroendeposter som avses.
  - Skriftlig bekräftelse av den som nominerats att hon/han accepterar att kandidera till den aktuella posten för den gällande mandatperioden.
  - Kontaktadresser till den person som står bakom nomineringen.

  Det finns en särskild nomineringsblankett på veterinärförbundets hemsida www.svf.se, Förbundet/Blanketter/Övriga blanketter. Den går även att beställa via e-post, kansli@svf.se alternativt genom att ringa kansliet, 08-545 558 20.
- Nuvarande innehavare av posterna som valet avser kan nomineras för omval om de accepterar det.
- Samtliga ledamöter i förbundsstyrelse respektive SVS kollegium finns publicerade i varje nummer av SVT. Listan på nuvarande fullmäktiges ledamöter finns på den lösenordsskyddade delen på förbundets hemsida www.svf.se, under fliken Förbundet och Fullmäktige. Medlemmar kan även få den informationen från förbundskansliet.
- **Nomineringen ska vara förbundskansliet tillhanda senast den 1 april 2016**

Utnyttja möjligheten att nominera kandidater!

Försäkringar för företagande veterinärer 2016

Sveriges Veterinärförbund har tillsammans med Söderberg & Partners och försäkringsbolaget If skadeförsäkring tagit fram skräddarsydda försäkringslösningar som är exklusiva för SVF-medlemmar med egna företag. Samarbetet med Söderberg & Partners har tillkommit för att man som SVF-medlem ska kunna få professionell rådgivning i försäkringsärenden och skadesupport.

TEXT: BJÖRN THORSTRAND, *Söderberg & Partners*

INDIVIDUELL ANSVARS- OCH ALLRISKFÖRSÄKRING

Den individuella ansvars- och allriskförsäkringen omfattar privatpraktiserande veterinärer oavsett om man är egenföretagare eller om man behandlar djur på sin fritid.

Den ena delen utgörs av en ansvarsförsäkring för sak- och personskada med alternativa försäkringsbelopp på två miljoner kronor respektive fem miljoner kronor. Ansvarsförsäkringen inkluderar även ett moment för ren förmögenhetsskada som gäller vid ekonomiska skadeståndskrav som kan uppstå till följd av felaktig diagnos eller intygsskrivning, och gäller med ett försäkringsbelopp på 500 000 kronor.

Allriskförsäkringen omfattar såväl stationär som ambulerande veterinärutrustning och varor, såsom exempelvis medicin och förbandsartiklar. Allriskförsäkringen finns att teckna med alternativa försäkringsbelopp från 130 000 kronor till 1 400 000 kronor där försäkringsbeloppet baseras på utrustningens återanskaffningsvärde.

PRAKTIKFÖRSÄKRING FÖR FÖRETAG

Denna unika praktikförsäkring är anpassad efter en veterinärpraktiks verksamhetsområde och omfattar samtliga anställda. I de fall företaget hyr en lokal eller har anställda rekommenderas det att man har en praktikförsäkring som är en omfattande företagsförsäkring med högre försäkringsbelopp än den individuella försäkringslösningen som endast omfattar försäkringstagaren personligen. Försäkringsomfattningen är valbar och anpassas efter den enskilda veterinärpraktikens behov. Omfattningen som ingår i den individuella ansvars- och allriskförsäkringen går även att inkludera för samtliga anställda i praktikförsäkringen.

Allriskförsäkringen omfattar såväl stationär som ambulerande veterinärutrustning och varor, såsom exempelvis medicin och förbandsartiklar.

FOTO: SUZANNE FREDRIKSSON.

Följande moment ingår i grundomfattningen: ansvarsförsäkring, ansvarsförsäkring för ren förmögenhetsskada (gäller vid felaktig diagnos eller intygsskrivning) och rättsskyddsförsäkring.

Kontaktinformation till Söderberg & Partners

Adress: Söderberg & Partners,
Box 7785, 103 96 Stockholm.
E-post: veterinarforsakring@soderberg-partners.se
Telefon: 08-12 13 77 70
Ansvariga försäkringsförmedlare:
Dag Moberg och Björn Thorstrand

Följande moment är valbara tilläggsförsäkringar: egendomsförsäkring med kyl och frysförsäkring, allriskförsäkring för ambulerande veterinärutrustning, avbrottsförsäkring, tjänstereseförsäkring, olycksfallsförsäkring. Besöksolycksfallsförsäkring, sjukavbrottsförsäkring och förmögenhetsbrottsförsäkring. Dessutom ingår tre nya moment för 2016: epizootiavbrott, epidemiavbrott och transport av djur.

YTTERLIGARE INFORMATION

För att teckna någon av dessa försäkringar finns produktblad med ansökningsformulär på SVFs hemsida www.svf.se (under rubriken Blanketter). Ifyllt ansökningsformulär skickas till Söderberg & Partners för offert. Vid frågor kring försäkringarna är SVFs medlemmar välkomna att kontakta Söderberg & Partners (se faktaruta). ■

Rapport från Normgruppens möte den 18 januari 2016

SVS Smådjurssektions Normgrupp arbetar med rådgivande normer i etiska och veterinärmedicinska frågor som rör svensk smådjurspraktik. Gruppen träffades i januari och diskuterade då bland annat medicinsk behandling av pyometra och amputation av skadad extremitet av ekonomiska skäl hos hund och katt.

från sektionerna

Smådjurssektionens Normgrupp sammanträdde den 18 januari 2016. De nya medlemmarna Anna Norlin och Kristoffer Dreimanis hälsades välkomna. Närvarande var Ulrika Nordwall, Anna Norlin, Kristoffer Dreimanis och Lotta Hofverberg. Andrew Blockley deltog via videolänk.

ARBETE MED PÅGÅENDE FRÅGESTÄLLNINGAR OCH NORMER

Medicinsk behandling av pyometra

Normgruppen har haft kontakt med specialister på området och även tagit del av en ny studie (2015) som undersökt ett alternativt behandingsprotokoll vid medicinsk behandling av pyometra. I dagsläget kan Normgruppen bara konstatera att urvalet av patienter som kan vara aktuella för medicinsk behandling av pyometra är en mycket viktig frågeställning. Normgruppen beslutade att avvakta resultatet av ett antibiotikamöte som ska hållas i Läkemedelsverkets regi i mars 2016, och även bevaka huruvida en uppdatering av SVS antibiotikapolicy är nära förestående, innan beslut om vidare utredning av frågan tas.

Foto: US Army Medicine.

Normgruppen konstaterar att det är viktigt att en veterinärbesiktning av valpar är grundlig och att avvikelser dokumenteras i protokollet.

Användning av antiparasitära medel till hund och katt

Smådjurssektionen (SSAVA) har satt samman en grupp för att vidare titta närmare på användning av antiparasitära medel till hund och katt. Gruppens formulering av frågeställning och mål med diskussionen kommer att ha betydelse för Normgruppens vidare behandling av frågan.

Amputation versus åtgärd

Amputation av skadad extremitet (undantaget tår/svans) av ekonomiska skäl, där kirurgisk åtgärd av skadan (till högre kostnad) skulle kunnat rädda extremiteten, är ett etiskt dilemma. När amputation blir enda alternativ till avlivning av ekonomiska orsaker ställs frågan på sin spets. Normgruppen ansåg att det inte ska vara ett lättvindigt beslut att amputera och ställer sig frågan om amputation av ekonomiska skäl är etiskt. Normgruppen diskuterade även amputation av extremitet vid sjukdomstillstånd (t ex onkologiska sjukdomar) med uttalat begränsad förväntad överlevnadstid. Gruppen beslutade att skicka frågeställningen på remiss till intresseorganisationen Skalpellen eller dess nordiska motsvarighet.

NYA FRÅGESTÄLLNINGAR OCH FÖRSLAG TILL NORMER

Flera veterinärer har vänt sig till Normgruppen för ett ställningstagande angående förskrivning av perorala preparat med sederande effekt (dexmedetomiton-

hydroklorid) till sällskapsdjur. Farhågor om användning, risk för överdosering m m har framförts.

Normgruppens uppfattning är att det är positivt att ett preparat godkänns för indikationen, dessutom med en mycket välkänd substans som har en antidot. Rekommenderad dos är låg, då det är den anxiolytiska effekten och inte sedering som eftersträvas, och förpackningsstorleken är liten. Detta ger sammantaget en liten risk för överdosering. Man får anta att läkemedlet används på rätt sätt med rekommenderad dos. Normgruppen konstaterade dock att befintlig norm angående behandling av skotträdsla bör ses över.

En fråga till Normgruppen handlade om hur man som besiktande veterinär bör förfara om man finner avvikelser vid besiktning vars betydelse för djuret inte slutgiltigt kan bestämmas vid besiktningstillfället (t ex patellaluxation hos valp). Normgruppen konstaterade att lagstiftningen är tydlig om att djurhälsopersonal ska iaktta noggrannhet och omsorg vid utfärdande av intyg och att det inte är tillåtet att utfärda ofullständiga intyg. Gruppen ansåg att det är viktigt att en veterinärbesiktning av valpar är grundlig och att dokumentationen av vad som kontrollerats är tydlig, t ex patellas stabilitet och placering, testiklarnas lokalisation och auskultation av hjärta och lungor, samt att avvikelser dokumenteras i protokollet. Avvikelser kan ibland relateras till ålder och då kan en återkontroll rekommenderas.

En fråga berörde förskrivning av fästingprofylax per telefon utan föregående undersökning av djuret. Normgruppen konstaterade att förfarandet är tillåtet enligt lagstiftningen under förutsättning att man ”väl känner till djurhållningen i besättningen”. Det är dock oklart vad som avses med denna formulering. Normgruppen såg att det finns ett behov av norm och avser att arbeta vidare med frågan. Normgruppen vill poängtera att frågan handlar om förskrivning för fästingprofylax och inte om behandling av ett tillstånd, t ex misstänkt infektion av noskvalster, vilket är en helt annan situation.

ÖVRIGT

Normgruppen välkomnar frågor och synpunkter gällande antagna normer från smådjurssektionens medlemmar, liksom förslag på nya frågeställningar som medlemmarna tycker att gruppen ska arbeta med. Kontaktuppgifter till gruppen finns på veterinärförbundets hemsida www.svf.se och på smådjurssektionens hemsida www.ssava.se.

LOTTA HOFVERBERG
sammankallande i
Normgruppen Smådjur

Presentera din forskning

Veterinärkongressen 2016

Veterinärer och forskare inom veterinärmedicin inbjuds härmed av SVS sektioner att lämna in sammandrag av forskningsresultat (abstract) till Veterinärkongressen 10–11 november 2016.

Bidragen kommer att bedömas av en vetenskaplig kommitté och författarna meddelas under maj om bidragen accepterats. Bidragen kan accepteras för muntlig (10 min) eller posterpresentation. Muntliga presentationer bedöms och den bästa inom varje sektion belönas med diplom. Postrar presenteras under en sektionsgemensam postersession och bästa poster väljs genom omröstning.

Abstract-texten kan skrivas på svenska eller engelska och får vara max 350 ord exklusive författarnamn och rubriker. Accepterade bidrag publiceras i Veterinärkongressens kompendium utan vidare redigering. För författarinstruktioner se www.svf.se/sv/Sallskapet/ under Veterinärkongressen och Abstracts. Maila ditt bidrag senast 1 april till vasso.norlund@svf.se och ange vilken sektion som är relevant för din forskning, se www.svf.se/sv/Sallskapet/. I förekommande fall ange huruvida relevanta etiska tillstånd för den forskning som presenteras har erhållits. Ange även om du föredrar att presentera ditt forskningssammandrag muntligt, som poster, eller både och.

Presentatör av bidrag som väljs ut till muntlig presentation erhåller 50 % rabatt på kongressavgiften. Rabatten kan inte kombineras med andra erbjudanden och gäller inte bidrag som väljs ut för posterpresentation och inte middagsavgift.

Nominera delegater till AVFs Representantskapsmöte senast 22 maj 2016

Du som är medlem i Anställda Veterinärers Förening (AVF) – ta chansen att påverka din förening. Nominera dig själv eller någon annan du litar på till AVFs Representantskapsmöte.

Representantskapsmöte (RM) den 6–7 oktober 2016

Representantskapsmötet består av 20 delegater. Varje år nomineras och väljs ca hälften av dessa samt deras reserver genom elektroniskt direktval. Mandattiden är två år både för ordinarie och reserver. Sedan är det RM som väljer ny styrelse, bestämmer om verksamheten, drar upp riktlinjer för förhandlingsarbetet m m. Logga in på AVFs hemsida via *www.svf.se* och titta under *Vad är AVF?* och *Representantskapsmöte*, så ser du vilka som är valda t o m 2016.

Representantskapsmötet är indelat i 5 Valkorporationer – VK 1–VK 5, där antalet anställda inom respektive grupp styr antalet delegater. Inom de olika valkorporationerna ska i år delegater och reserver väljas enligt nedanstående:

VK 1	Anställda vid djursjukhus och kliniker	5 st (4 ordinarie + 1 reserv)
VK 2	Statligt anställda distriktsveterinärer inom DVO	3 st (3 ordinarie)
VK 3	Statligt anställda officiella veterinärer inom Livsmedelsverkets kontrollavdelning	1 st (1 ordinarie)
VK 4	Övriga offentligt anställda i stat, kommun, länsstyrelser m m (SJV, SLV, Lst, SLU, SVA, Läkemedelsverket, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningarna m m)	4 st (3 ordinarie + 1 reserv)
VK 5	Enskilt anställda (läkemedelsföretag, husdjursföreningar m m)	2 st (1 ordinarie + 1 reserv)

Nomineringar sker fram till den 22 maj 2016

Lämna dina förslag på delegater, med fullständigt namn och adress, skriftligt eller via e-post till valberedningens ordförande Cecilia Hässler Pettersson, ***cecilia.hassler.pettersson@anicura.se***. Vi måste också få ett yttrande, t ex via e-post, från dem du nominerar, att de har accepterat och kan komma den 6–7 oktober, annars gäller inte nomineringen. Vi vill självklart också veta namnet på dig som nominerar.

Valet sker den 7–26 juni 2016 fram till kl 24:00

När nomineringsperioden är slut kommer vi att skicka ut ett e-postmeddelande till alla med information och möjlighet att välja delegater via det elektroniska direktvalssystemet.

AVFs styrelse

Anställningskontraktet ska ange en arbetsplatsadress

When man blir anställd av en arbetsgivare som har kliniker eller filialer på olika orter, är det viktigt att anställningskontraktet klargör den huvudsakliga arbetsplatsens adress. Resor till andra orter ska ske på betald arbetstid eller med restidsersättning.

FRÅGA

Jag har blivit erbjuden arbete på en klinik inom en koncern och till kliniken hör ett par filialer. Måste jag åka till filialerna och måste jag åka runt till andra kliniker inom koncernen? Jag har familj och små barn så det kan ibland vara svårt med hämtning.

SVAR

Grattis till arbetet! I ditt anställningskontrakt måste det anges vilken som är din arbetsplats, dvs en specifik klinik med adress och telefonnummer. Skatteverket går inte med på att man har arbetsadress på flera olika ställen. Din arbetsgivare leder och fördelar visserligen arbetet och kan kräva att du åker till filialer som hör till din klinik. Då ska du antingen få göra det på betald arbetstid eller få restidsersättning och eventuell milersättning om du måste använda egen bil. Alternativt kan du vara placerad på filialen men då är det filialens adress som ska stå på anställningskontraktet eftersom det är där din huvudsakliga arbetsplats ligger.

När man arbetar inom en stor koncern som har kliniker och djursjukhus runt om i Sverige och Norden gäller i princip samma sak. Det kan hända att man blir ombedd att åka till ett annat ställe för att arbeta av olika skäl. Antingen ska man då få åka på betald arbetstid eller ha restidsersättning. Om det krävs övernattning ska arbetsgivaren stå för det också.

Det är därför viktigt att det i anställningskontraktet anges en adress till den huvudsakliga arbetsplatsen och att ja-rutan avseende rätt till restidsersättning är ikryssad. Om nej-rutan är ikryssad innebär det att alla resor i tjänsten sker på betald arbetstid. Antingen på ordinarie arbetstid eller på övertid.

När det gäller resande till olika filialer och eventuell övernattning ska det finnas en överenskommelse mellan dig och din arbetsgivare. Det är något ni får förhandla om innan du skriver på så det inte blir en överraskning för dig och omöjligt att lösa med hämtning av barn etc. Man kan jämföra lite med distriktsveterinärerna som åker runt i distriktet men har en klinik som de utgår från. Det är den adressen som står i anställningskontraktet.

FREDRIKE RITTER
ordförande, AVF

Ordinarie fullmäktigemöte

Sveriges Veterinärförbund

måndagen den 30 maj 2016
Stockholm

Ni som är valda fullmäktigeledamöter för 2016 – boka in i era almanackor redan nu!

Motioner senast 18 april 2016

Enligt förbundsstadgarna ska motion, som väcks av förening, sektion eller förbundsmedlem, ha inkommit till förbundsstyrelsen, Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm senast *sex veckor före mötet*, dvs senast måndagen den 18 april 2016. Motion inkommen därefter tas inte upp för beslut av fullmäktige.

Diskussioner om snabbspår för djursjukskötarutbildning

Det finns idag en växande grupp nyanlända veterinärer eller personer med djurhälsoutbildning från tredje land som inte kommer in på den djurvårdande arbetsmarknaden i Sverige. Den nyligen omorganiserade TU-Vet-utbildningen för veterinärer vid SLU tar bara in sex till sju studenter årligen och kräver omfattande dokumentation och språkkunskaper av aspiranterna. Arbetsförmedlingen utreder därför möjligheten till ett ”snabbspår” för de nyanlända. De som inte blir antagna till TU-Vet, men ändå vill jobba med djur, skulle istället kunna bli erbjudna praktik och en tilläggsutbildning för djursjukskötare.

Eftersom bara djursjukskötare är den grupp som bedöms vara ett bristyrke är det bara den yrkesgruppen som är aktuell som snabbspår. Det saknas idag en tilläggsutbildning för djursjukskötare från tredje land och därför har Jordbruksverket och SLU fått i uppdrag att ta fram ett förslag på hur en sådan utbildning skulle kunna utformas. Målgruppen kommer att vara veterinärer (som vill skola om sig) och djursjukskötare från tredje land som är inskrivna för etableringsinsatser för nyanlända invandrare. Sveriges Veterinärförbund deltar som en part i diskussionerna om snabbspår för en djursjukskötarutbildning.

Diskussioner pågår vid Arbetsförmedlingen om att införa ett snabbspår för djursjukskötarutbildning för nyanlända veterinärer från tredje land.

Foto: Suzanne Fredriksson

ATC VET-KOD QI09AL01 RECEPTBELAGT GODKÄND SPC 2014-07-08

HIPRA

Laboratorios Hipra, S.A.
Avda. la Selva, 135
17170 Amer (Girona)
Spain

Tel (34) 972 43 06 60
Fax (34) 972 43 06 61
hipra@hipra.com
www.hipra.com

Eryseng Parvo är ett centralt registrerat vaccin mot **rödsjuka** och **parvovirus** infektion hos svin.
Tillgängligt i 50, 25 och 10 dos förpackningar.

Marknadsförs av
Nordvacc AB
Box 112, 129 22 Hägersten
Tel. 08-449 46 50
Fax 08-449 46 56
vet@nordvacc.se
www.nordvacc.se

NORDVACC

Att motverka den arbetsrelaterade ohälsan

Från många arbetsplatser rapporteras om en ökande psykisk ohälsa. Arbetsmiljöverket har därför givit ut nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö, som bland annat reglerar hur arbetsgivare ska förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling.

Den mentala arbetsmiljön är en fråga som blivit aktuell med anledning av den ökade psykiska ohälsan och Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö. Även om man varken har anställd personal eller inhyrd arbetskraft kan det finnas skäl att man funderar igenom sin egen arbetsmiljö och hur den påverkar ens hälsa.

Till att börja med ska man som chef och arbetsledare ha kunskap om hur man förebygger och hanterar ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Det är ohälsosam arbetsbelastning när kraven i arbetet mer än tillfälligt överskrider resurserna, när denna obalans är långvarig och när möjligheterna till återhämtning är otillräckliga. Med kränkande särbehandling menas handlingar som riktas mot en eller flera personer på ett kränkande sätt som kan leda till ohälsa eller att de drabbade ställs utanför arbetsplatsens gemenskap.

Man ska uppmärksamma och ta hänsyn till tecken och signaler på ohälsosam arbetsbelastning vid tilldelning av arbetsuppgifter. Det ska finnas förutsättningar för arbetstagare att uppmärksamma arbetsgivaren på för höga krav och bristande resurser. Arbetsgivaren ska inom sitt vanliga arbetsmiljöarbete undersöka och åtgärda risker kopplade till skadlig arbetsbelastning. Det är viktigt att identifiera orsakerna bakom för att hitta effektiva åtgärder.

Arbetsgivaren ska inom sitt vanliga arbetsmiljöarbete undersöka och åtgärda risker kopplade till skadlig arbetsbelastning.

FOTO: SUZANNE FREDRIKSSON

TYDLIGA FÖRVÄNTNINGAR OCH MÖJLIGHET TILL STÖD

Man ska som arbetsgivare också vara tydlig med sina förväntningar på personalen och se till att personalen känner till ett antal grundläggande fakta:

Vilka arbetsuppgifter de ska utföra, vilket resultat som ska uppnås i arbetet, om det finns särskilda sätt som arbetet ska utföras på och i så fall hur, vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras när tillgänglig tid inte räcker till för alla arbetsuppgifter som ska utföras och vem de kan vända sig till för att få hjälp och stöd att utföra arbetet.

I veterinärverksamhet kan arbetsgivare och personal mötas av människor i kris eller som är känslomässigt påverkade. Därför ska man vidta åtgärder för att motverka att arbetsuppgifter och arbetssituationer som är psykiskt påfrestande leder till ohälsa. Finns tillräckligt med stöd för den som utsätts för jobbiga situationer i arbetet? Det kan t ex vara andra arbetstagare, handledare eller annan expert som ger stöd och hjälp.

ARBETA FÖREBYGGANDE

Man ska som arbetsgivare och chef även vidta åtgärder mot att arbetstidens förläggning leder till ohälsa. I veterinärverksamhet kan man behöva vara extra uppmärksam eftersom det kan förekomma nattjänstgöring, långa arbetspass, stor omfattning av övertidsarbete och annat som kan leda till ökad risk för ohälsa. Denna typ av förläggning av arbetstiden kanske inte kan undvikas, men man bör undersöka vad man kan vidta för åtgärder som kompenserar. Är schemat lagt så att alla får tillräcklig tid för återhämtning? Finns det några andra åtgärder som kan vara förebyggande?

Dessutom ska man vara uppmärksam på och motverka förhållanden som kan leda till kränkande särbehandling. Det ska finnas rutiner för vem som ska ta emot information om att kränkande särbehandling förekommer, vad mottagaren ska göra med informationen och hur den som utsatts ska få hjälp. Rutinerna ska vara kända för arbetstagarna.

Arbetsgivare ska sätta upp mål för den organisatoriska och social arbetsmiljön. Arbetstagarna ska ha möjlighet att medverka i arbetet med att ta fram målen. Vidare ska arbetsgivaren se till att arbetstagarna känner till målen. Målen ska vara förenliga med arbetsmiljöpolicyn.

Oavsett om man är anställd eller företagare är det viktigt att man tar hand om sig själv och övriga i veterinärverksamheten för att undvika onödigt lidande och kostnader. Man kan läsa mer om de nya föreskrifterna på Arbetsmiljöverkets webbplats www.av.se.

KARIN BERGGREN
jur kand, ansvarig rådgivningen, Företagarna

Kronisk idiopatisk inflammatorisk tarmsjukdom hos häst

Veterinär Karin Olofsson, Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, SLU, försvarar tisdagen den 22 mars sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln "Immunopathological aspects of equine inflammatory bowel disease". Opponent är professor Michael Day, University of Bristol, Storbritannien.

disputationer

Kronisk idiopatisk inflammatorisk tarmsjukdom, även kallad *equine inflammatory bowel disease* (eqIBD), är en ovanlig, men allvarlig sjukdom som drabbar vuxna hästar oavsett kön och ras. Symtomen är framför allt avmagring, diarré och/eller kolik. Kliniskt kan proteinförlust (hypoproteinemi och/eller hypoalbuminemi), malabsorption (försämrat upptag vid D-xylostest) och leverpåverkan ses. Ovanligare symtom är dermatit, anemi och subkutana ödem. Ibland kan sjukdomen gå i skov följda av episoder utan klinisk sjukdom. IBD är en uteslutningsdiagnos där klinisk utredning och patologisk-anatomisk bedömning av affekterad tarm ligger till grund för diagnosen. Tre olika histologiska typer av eqIBD finns beskrivna i litteraturen: ekvin eosinofil gastroenterit (EEG), ekvin granulomatös enterit (EGE) och lymfoplasmacytär enterit (LPE). Prognosen för drabbade hästar bedömdes länge vara dålig men har under senare år förbättrats med hjälp av långtidsbehandlingar med glukokortikoider och kirurgi i utvalda fall. Sjukdomen saknar kända utlösande faktorer men ett överreaktivt immunförsvar misstänks vara grundläggande i sjukdomsutvecklingen. Syftet med avhandlingen var att förbättra kunskapen om immunologisk reaktivitet i tarmen hos såväl friska hästar som hos hästar med kroniska inflammatoriska tarmsjukdomar. Teorin har varit att ett felaktigt reglerat immunförsvar ligger till grund för den kroniska tarminflammationen som ses vid eqIBD.

I den friska tarmen återfinns normalt immunceller av varierande typ såsom dendritceller, makrofager, lymfocyter och plasmaceller. Immunförsvaret har många sätt att känna igen främmande antigen. Ett av dem är receptorn TLR4 som främst uttrycks av dendritceller och makrofager. För att upprätthålla en balans där födoämnen och normalfloran inte initierar ett immunsvar finns nedreglerande mekanismer, så kallade regulatoriska celler. En av dessa celler är regulatoriska T-celler (Tregs) och de hämmar andra T-celler från att driva inflammatoriska processer. När ett för immunförsvaret okänt agens når tarmen startar en inflammation med rekrytering av granulocyter (neutrofiler, eosinofiler), fagocyter (makrofager) och lymfocyter (T-celler, B-celler). Beroende på vilka signalsubstanser (cytokiner) som frisätts

Nu har vi möjlighet att skilja på ny och gammal borreliainfektion!

Vi erbjuder en helt ny analys för borreliadiagnostik:

Borrelia IgG Line blot

- Differentiering mellan ny (aktiv) och gammal infektion möjliggörs
- Antikroppsbildning efter vaccination kan bekräftas
- Ospecifika korsreaktioner kan upptäckas eller uteslutas
- Överflödig behandling med antibiotika kan förhindras genom en säkerställd diagnos

CaniLab-EquiLab

adress: Box 7065, 300 07 Halmstad tel: 035-22 81 40 e-mail: info@canilab.se hemsida: www.canilab.se

attraheras olika celltyper, däribland olika typer av T-hjälparceller (Th). Tidigare har man trott att det funnits två typer av Th-celler: Th1 som via IL-12 gett cellmedierat immunsvar och Th2 som inducerat ett antikroppssvar (immunglobuliner). På senare år har Th17 upptäckts, en Th-cell som producerar IL-17A och som är överuttryck i IBD hos människor. Hos människa har man även sett att IL-23 stiger i vävnaden hos IBD-patienter, ett cytokin som stabiliserar Th17-celler så att de fortsätter driva inflammationen.

I avhandlingen påvisades i tarmpreparat från både EEG- och EGE-formen av eqIBD ett tydligt T-cellsdrivet immunsvar, med involvering av MHC II-positiva celler (makrofager och dendritceller). De regulatoriska T-cellerna följde inget tydligt mönster hos de sjuka hästarna, den individuella skillnaden var stor. Troligen beror det på att materialet kommer från kliniska fall där hästarna befinner sig i olika stadier av sjukdomen. Få B-celler och plasmaceller återfanns i det sjuka materialet, något som var mest påtagligt i de granulomatösa (EGE) fallen. Mängden immunglobulinbildande celler skilde sig inte åt mellan EEG-drabbade hästar och friska hästar, men för EGE-hästarna var celler som bildade IgM mycket få.

Sammantaget kan resultaten i avhandlingen påvisa en dominans av T-celler i både EEG och EGE. Den samtida infiltrationen av makrofager tyder på att det är en fördröjd överkänslighetsreaktion som driver den kroniska inflammation, där ett antikroppssvar är av mindre vikt. De regulatoriska cellernas roll är fortfarande inte helt klarlagd och kräver vidare studier av cellernas funktion hos hästar. Även fortsatta studier för att se hur Th17-celler driver eqIBD är av intresse då dessa celler troligen medverkar i de aktiva faserna av sjukdomen. ■

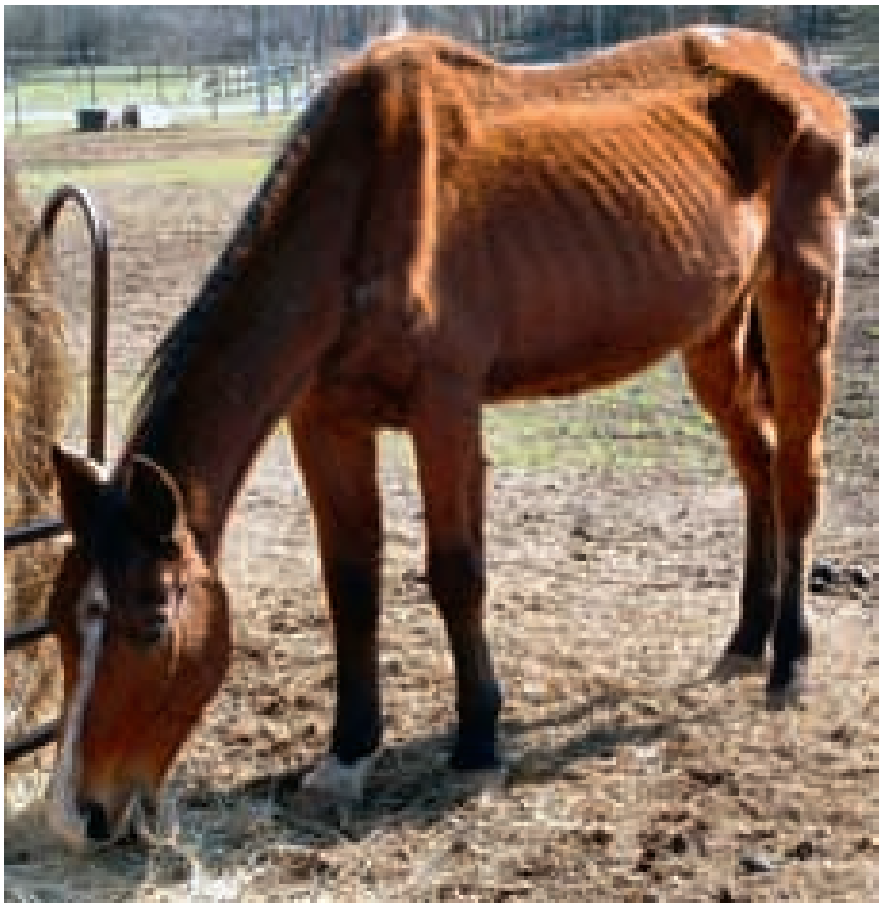

FOTO: ARKIVBILD

Kronisk idiopatisk inflammatorisk tarmsjukdom är en ovanlig men allvarlig sjukdom som drabbar vuxna hästar. Symtomen är framför allt avmagring, diarré och/eller kolik.

noterat

SVA samordnar projekt för myggövervakning

Sjukdomar som sprids av fästingar, myggor och andra insekter förväntas öka i Sverige i framtiden. Klimatförändringar och globalisering ökar risken för att vi får in nya myggarter och nya smittor i landet. SVA, tillsammans med andra myndigheter, ska nu utveckla verktyg för att beräkna risker och platser för myggangrepp, enligt ett pressmeddelande den 3 februari.

– Övervakningen av insekter som sprider sjukdomar är eftersatt i Sverige. Vi vill skapa verktyg som kan ge kostnadseffektiv övervakning mot myggburna sjukdomar, säger forskare Anders Lindström vid SVA, som leder projektet.

Myggarten Aedes albopictus *finns i södra Europa och kan sprida flera tropiska sjukdomar.*

FOTO: ANDERS LINDSTRÖM, SVA.

Projektet innebär bland annat att ta reda på vilka faktorer som skapar stora myggbestånd. Flera exotiska myggor har redan etablerat sig i södra Europa och de sprider sig norrut. Även nya smittämnen tillkommer, t ex har sjukdomen west nile feber etablerat sig norr om Medelhavet.

– Det finns flera myggarter i Europa som kan sprida denguefeber, chikungunya och gula febern, och som möjligen skulle kunna sprida det nu omtalade zikaviruset, säger Anders Lindström. ■

FVF

företagande veterinärers förening

Ordinarie föreningsstämma

med seminarium i företagande
Caroline Bäck

15–16 april 2016
lunch fredag – kl 16 lördag
Arken Hotel & Art Garden Spa, Göteborg

Seminarium med Caroline Bäck

Caroline Bäck är utbildad veterinär och erfaren chef och ledare inom olika veterinära verksamheter och har genomfört framgångsrika workshops och motiverande seminarier inom ”Veterinary business management” i mer än 20 år. Detta seminarium innehåller ett brett sortiment av viktiga och relevanta ämnen som riktar sig till mindre veterinärföretagare och omfattar:

Kundservice
- Varför att det viktigt att leverera utmärkt bra kundservice? Varför duger inte ’lagom’?
- Vad vill mina kunder egentligen? Du vet vad du kan leverera men är det faktiskt relevant för dina kunder?
- Hur kan jag attrahera fler kunder? Lär dig hur viktig telefonen och din webbsida kan vara för att attrahera kunder

Svåra kunder
- Varför är de som de är?
- Varför ska jag bry mig?
- Hur kan jag hantera dem på bästa möjliga sätt?

Småföretagare
- För- och nackdelar
- Hur kan jag skapa en praktik som är bra för mig på lång sikt?

”Burnout” och depression inom veterinärkåren
- Hur allvarligt är det?
- Varför är det ett viktigt ämne för mig att vara medveten om?

Anmälan görs senast den 14 mars 2016 till Johanna Habbe, johanna.habbe@spray.se eller 0707-969474, om deltagande, om logi önskas och om du vill ha lunch/middag på fredagen och eventuella kostönskemål.

Kurskostnad (600 kronor + moms) och ***logi*** (900 kronor inkl moms för enkelrum) står var och en för.

Våra huvudsponsorer är Agria, Boehringer och Visma Collectors.

Ordinarie föreningsstämma

Förmiddagen den 16 april

Motioner ska vara styrelsen tillhanda senast tre veckor innan föreningsstämman via någon av adresserna office@svf.se eller Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm.

Föredragningslista:

1. Val av ordförande på stämman
2. Anmälan av protokollförare
3. Godkännande av röstlängd
4. Val av två protokolljusterare, tillika rösträknare
5. Fråga om stämman utlysts i behörig ordning
6. Godkännande av föredragningslistan
7. Styrelsens redovisningshandlingar för det senaste räkenskapsåret
8. Revisorns berättelse
9. Beslut om fastställelse av balans- och resultaträkning
10. Beslut om dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
11. Beslut om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter
12. Bestämmande av ersättning till styrelsens ledamöter, revisorn och valberedningens ledamöter
13. Val av styrelseledamöter och eventuell styrelsesuppleant
14. Val av revisor och revisorssuppleant
15. Verksamhetsberättelse från permanenta utskott
16. Tillsättande och/eller avslutande av permanenta utskott
17. Information om ekonomin nästkommande år
18. Verksamhetsplan för nästkommande år
19. Fastställande av medlemsavgifter
20. Val av valberedning om tre personer, sammankallande för två år, övriga för ett år
21. Behandling av inkomna motioner
22. Övriga ärenden som enligt lag kan förekomma på stämman
23. Stämmans avslutande

Vill du stanna kvar till söndagen och njuta av detta fantastiska spa kan du boka paketet *Lilla Art Garden Spa*: Spa, 3 rätters-middag, övernattning och frukost. Enkelrum kostar 1 890 kr och dubbelrum 1 695 kr inkl moms per person.

Etiologi och patologi vid spädgrisdiarré

Veterinär Jenny Larsson, Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, försvarade fredagen den 4 mars sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln "Neonatal porcine diarrhoea. Aspects on aetiology and pathology". Opponent var docent Tim Kåre Jensen, National Veterinary Institute, Technical University of Denmark, Frederiksberg, Danmark.

disputationer

Diarré hos nyfödda grisar är ett vanligt problem i grisuppfödning världen över och kan orsakas av en rad olika bakterier, virus och parasiter. Många av dessa smittor går att minska genom att planera produktionen så att grisningsmiljön kan rengöras och desinficeras mellan grisningarna. Dessutom kan vissa infektioner förebyggas genom vaccination av suggan innan grisning, så att spädgrisarna får ett skydd via råmjölken. Trots dessa rutinmässiga åtgärder har man på senare år upplevt en ökning av spädgrisdiarré i många besättningar. Studierna i avhandlingen syftar till att beskriva problemet och undersöka möjliga bakomliggande orsaker.

För att uppskatta hur vanlig spädgrisdiarré är i svenska besättningar genomfördes en enkätstudie hos 170 slumpmässigt utvalda besättningar. Av de 58 procent som svarade angav ca 80 procent att de hade haft spädgrisdiarré i sin besättning under föregående år. Undersökningen visade även att diarré var vanligare i större besättningar. Majoriteten av besättningarna vaccinerade mot kända, sjukdomsframkallande kolibakterier, som anses vara den vanligaste orsaken till spädgrisdiarré. Trots vaccinering uppgav 40 procent att man hade återkommande fall av spädgrisdiarré.

FOTO: ARKIVBILD

Avhandlingen visade ett samband mellan spädgrisdiarré och tunntarmskolonisation av bakterien E hirae *hos många av de drabbade grisarna.*

För att utreda orsaken till diarrén gjordes omfattande provtagningar i tio utvalda besättningar. Från varje besättning undersöktes fem grisar med diarré och två friska kontrollgrisar. Grisarna obducerades och en rad prover togs för att undersöka sjukliga förändringar i tarmen samt förekomst av olika infektionsämnen. Dessutom analyserades koncentrationen antikroppar i blodet för att undersöka om grisarna fått i sig tillräckligt mycket råmjölk.

Det var ingen skillnad i antikroppskoncentration mellan sjuka och friska grisar. Sjukliga förändringar i tarmarna var generellt milda och inga parasiter kunde ses i tarmslemhinnan. De bakteriologiska undersökningarna visade på en låg förekomst av sjukdomsframkallande kolibakterier. Den mer ovanliga *Clostridium perfringens* typ C, som orsakar smittsam tarmbrand, kunde inte påvisas. Två andra bakterier som diskuterats som orsak till spädgrisdiarré (*Clostridium perfringens* typ A och *Clostridium difficile*) hittades hos både sjuka och friska grisar och det fanns ingen koppling mellan förekomst av dessa bakterier och diarré.

Närvaro av virus i tarmen undersöktes med en ny metodik, så kallad viral metagenomik, som tillåter en bred screening av olika virus i ett prov. Med denna metod påvisades rotavirus i två av besättningarna. Rotavirus är vanligt förekommande hos svenska grisar men orsakar sällan diarré hos nyfödda spädgrisar eftersom de är skyddade via antikroppar i råmjölken. I övrigt kunde inget annat virus kopplas till diarrén.

Det enda gemensamma fyndet hos grisar med diarré var att tunntarmsslemhinnan hos 60 procent av de sjuka spädgrisarna i sex av besättningarna var koloniserad med *Enterococcus hirae*. I drygt hälften av fallen sågs även lindriga skador i tarmslemhinnan. Fyndet var överraskande då *E hirae* inte tillhör de bakterier som vanligen förknippas med spädgrisdiarré.

Sammantaget visar projektet att spädgrisdiarré är ett vanligt problem och att det inte alltid orsakas av de smittämnen som tidigare förknippats med sjukdomen. Däremot hittades ett samband mellan diarré och tunntarmskolonisation av bakterien *E hirae* i merparten av besättningarna. ■

Strängare antibiotikaregler i djurhållning inom EU

EU-parlamentets utskott för miljö och folkhälsa röstade den 17 februari om skärpta regler för antibiotikaanvändning i djurhållning. Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, välkomnade i ett pressmeddelande samma dag att den svenska linjen om strängare regler vunnit gehör i parlamentet.

För närvarande pågår arbetet med att ta fram en ny lagstiftning för veterinärmedicinska läkemedel. Omröstningen om ny lagstiftning kring antibiotika visar att det finns ett stort stöd i parlamentet för en restriktiv hållning vad gäller förebyggande antibiotikabehandling till djur. Antibiotika ska inte få användas förebyggande på hela besättningar, men om enskilda djur bedöms som troliga smittbärare är det okej, enligt miljöutskottets förslag. En klar majoritet av parlamentarikerna röstade för ett förbud mot rutinmässigt förebyggande användning av antibiotika. Hela EU-parlamentet tar ställning under våren. Efter det ska lagtexterna förhandlas med medlemsländerna.

– Nu ser vi fram emot att rådet och parlamentet kommer överens om en tydlig lagstiftning. Begränsningar i möjligheterna att ge antibiotika till friska djur borde göra att användningen i Europa minskar, säger Helena Jonsson, förbundsordförande för LRF.

Foto: David Iuff

Europaparlamentets miljöutskott röstade i februari för ett förbud mot rutinmässigt förebyggande användning av antibiotika. Hela parlamentet tar ställning senare under våren.

Inbjudan seminarium Botulism

Omnidea har nöjet att bjuda in dig till ett seminarium om Botulism i samband med Gothenburg Horse show

Fredagen den 25 Mars har du möjlighet att lyssna på veterinär Joe Lyman från Neogen Ltd, som utbildar i ämnet botulism samt veterinär Henrik Hansson som var behandlande veterinär när 10 st hästar avled i botulism i Skåne december 2014.

När: 25 Mars
Var: Konferenslokal J1 i Gothia Towers

10.00-11.30 Equine Botulism: Overview, Treatment and Prevention, Dr Joe Lyman, Neogen Ltd, Kentucky, USA
Fallbeskrivning, misstänkt botulism - utfordring med hösilage, veterinär Henrik Hansson, Munka-Ljungby

11.30-12.00 Vi bjuder på lätt lunch i anslutning till föreläsningssalen

Antalet platser är begränsat till 180 st, först till kvarn gäller.

För att anmäla dig gå in på **www.omnidea.se** och fyll i anmälningsformuläret Anmälan: **Veterinär**

Vi bjuder på entrén till Gothenburg Horse show den 25 mars, i mån av plats.
När vi mottager din anmälan så skickar vi ett e-presentkort som du använder när du själv bokar din biljett till evenemanget. Har du redan bokat biljett så gäller detta presentkort i 12 månader till valfritt evenemang hos Ticnet.se.

Omnidea

Omnidea AB, Kaptensgatan 12, SE - 114 57 Stockholm
Växel 08 - 407 64 70, Fax 08 - 407 64 79
info@omnidea.se, www.omnidea.se

Vila ViLA-projektet

Den villkorade läkemedelsanvändningen i mjölkbesättningar som trädde i kraft vid årsskiftet väcker ett antal frågor, skriver den tidigare SVF-ordföranden Evamari Lewin. Hon menar att det veterinärmedicinska ansvaret inte kan villkoras bort och att det därför vore klokt att stoppa ViLA-projektet.

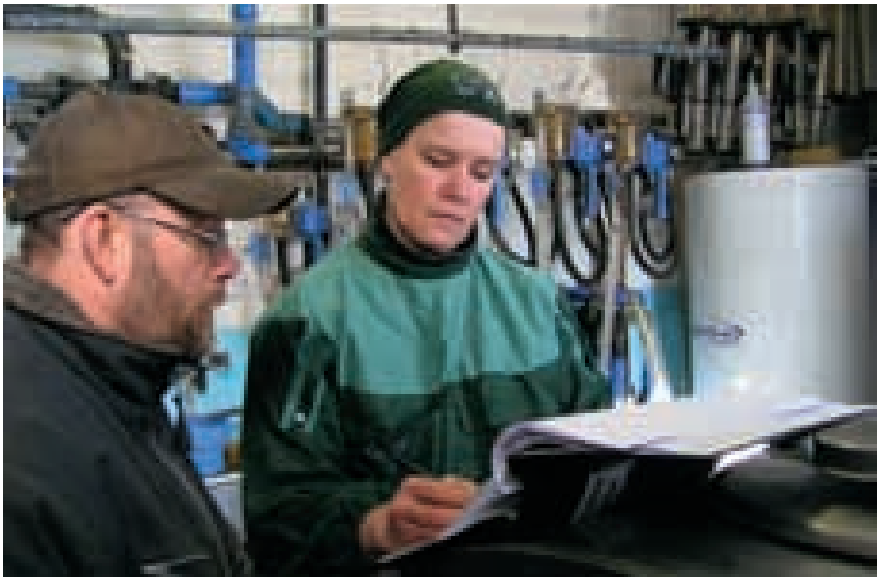

FOTO: SUZANNE FREDRIKSSON

Det är veterinären som säkerställer effektiviteten av läkemedelsbehandling, vilket bidrar till att motverka utveckling och spridning av antibiotikaresistens, poängterar Evamari Lewin.

I ett reportage i veterinärtidningen nr 14/15 redogörs kortfattat för ViLA-projektet (Villkorad LäkemedelsAnvändning i mjölkbesättningar) som trädde i kraft vid årsskiftet. Detta väcker ett antal frågor och ger anledning till följande reflektioner.

År 2010 gav dåvarande landsbygdsminister Eskil Erlandsson i uppdrag åt Jordbruksverket att ”möjliggöra villkorad läkemedelsanvändning i mjölkproducerande besättningar”. Detta innebär att djurhållaren efter tio timmars utbildning tillåts att själv dels ställa diagnos på några sjukdomstillstånd hos nöt såsom mastit och klövspaltsinflammation och dels påbörja behandling med antibiotika (penicillin) och andra läkemedel. Uppföljning görs sedan av ansvarig veterinär, där minimikravet är besök var sjätte vecka. I tidskriften Land Lantbruk nr 4/16 uppmanas mjölkföretagare att anmäla sig till ViLA Mjölk där man ”i samarbete med en veterinär jobbar långsiktigt med förebyggande djurhälsa”.

RISK FÖR FELBEDÖMNINGAR

Den tio timmar långa utbildningen för djurhållare kan inte jämföras med den utbildning som krävs för djursjukskötare som efter tre års högskolestudier kan tillåtas ge injektion åt hund, katt eller häst i veterinärs närvaro. Risken för felbedömning och/eller felbehandling kan naturligtvis inte negligeras och är ytterst ett veterinärt ansvar.

Felaktig behandling med antibiotika gynnar utvecklingen av resistenta bakterier vilket världshälsoorganisationen WHO klassar som ett av de största hoten mot mänsklighetens hälsa. Vid det internationella toppmötet ”World Economic Forum” i Davos, Schweiz, diskuterades nyligen (januari 2016) vilket värde ny antibiotika har i samhället. Samtidigt konstaterades att dagens antibiotikabehandling inom djurhållningen är ett problem. Det krävs uppbyggnad av system för en hållbar antibiotikastrategi i djurbesättningar.

Intentionerna i ViLA-projektet, med delegering av diagnos och behandling till djurhållaren, kan på intet sätt anses leva upp till målsättningen med en hållbar antibiotikastrategi. Djurskyddet riskerar att urholkas med konsekvenser för såväl djur- som folkhälsa.

ANSVARET KAN INTE VILLKORAS BORT

Veterinären har en central roll inom primärproduktionen. Det är veterinären som säkerställer effektiviteten av läkemedelsbehandling, vilket bidrar till att motverka utveckling och spridning av antibiotikaresistens. I två av de fyra huvudmålen i den europeiska veterinärfederationen FVEs strategi för 2015–2020 poängteras utvecklingen av den veterinära professionen. Fokus ligger på att förmedla veterinäryrkets professionalitet och att främja veterinärens status i samhället genom att öka medvetenheten om veterinärens olika roller inom djurhälsa, djurskydd och veterinär folkhälsa.

I en artikel i veterinärtidningen nr 2/16 från FVEs höstmöte (november 2015) i Bryssel framgår att såväl den baltisk-nordiska gruppen som hygienikerföreningen UEVH uttryckt förvåning över den svenska hållningen till ViLA-projektet. Samma kritiska anslag kunde noteras från den irländska delegationen inom praktikerföreningen UEVP.

Samhällets förtroende för veterinärprofessionen förpliktigar, det veterinärmedicinska ansvaret kan inte villkoras bort. Det vore klokt att vila ViLA-projektet – för djurvälfärdens och folkhälsans skull.

EVAMARI LEWIN
SVFs representant i UEVP/FVE

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

Röntgen av bogled vänster fram, mediolateral (ML) och kaudokranial (CdCr) projektion:

Det finns ett välavgränsat triangulärt område, ca 7x13 mm, med nedsatt röntgentäthet i proximala metafysen på vänster humerus i ML-projektionen (Figur 3). I CdCr-projektionen kan inte förändringen säkert urskiljas men det finns inga påvisbara förändringar i omgivande mjukdelar som skulle kunna summeras över humerus. Inga påvisbara frakturlinjer, skleros eller periostala benproliferationer ses i området.

Radiologisk diagnos

En relativt välavgränsad destruktiv skelettförändring som kan sägas ha såväl aggressiva som benigna drag. Metafysär osteomyelit är den mest sannolika diagnosen. Hos unga individer är metafyserna kärlrika och i de små blodkärlen är blodflödet långsammare vilket underlättar för hematogent spridda bakterier att få fäste.

Ett trauma med sekundär störning av mineraliseringen i området kan övervägas men känns mindre sannolikt då inga tecken på skleros eller periostala benproliferationer kan ses. Neoplasi eller cystabildning får anses mindre troligt.

Datortomografi rekommenderas för att ge mer information om utseendet på lesionen.

Uppföljning och behandling

I samband med röntgenundersökningen av hunden togs blodprover som visade tydligt förhöjt akutfasprotein CRP (C-reaktivt protein) vilket indikerade en akut inflammation.

Vid undersökning med datortomografi (DT) dagen efter röntgenundersökningen sågs att utbredningen av lesionen var mer omfattande än vad som kunde uppfattas radiologiskt. Mestadels sågs en destruktion av benet. Medullan i proximala humerusmetafysen var destruerad i en omfattning av ca 60–70 procent av tvärsnittsarean (Figur 4). Även kaudolaterala cortex på proximala humerusmetafysen var destruerad i en sträcka av ca en cm (Figur 5 och 6). Endast en lindrig diffus periosteal reaktion kunde ses i distolaterala delen av lesionen. För övrigt sågs kontrastförstärkning av mjukdelarna närmast skelett-

FIGUR 3. *Mediolateral (ML) projektion av vänster bogled. Pilen visar det beskrivna området med nedsatt röntgentäthet i proximala humerusmetafysen.*

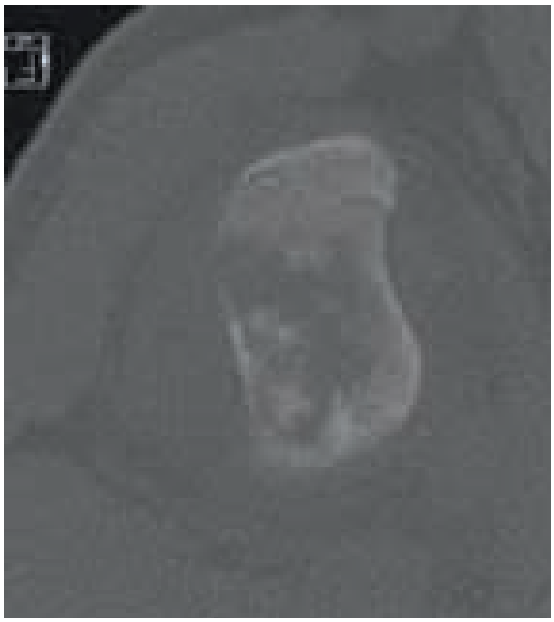

FIGUR 4. *Datortomografi: transversal multiplanar rekonstruktion (MPR) i skelettfönster av proximala humerusmetafysen VF visar den omfattande destruktionen i proximala humerus.*

lesionen och en förstorad och kontrastförstärkt axillarlymfknuta vänster fram, (inte inkluderat i bilderna).

Den radiologiska diagnosen metafysär osteomyelit kvarstod som mest trolig efter DT-undersökningen men man noterade att lesionen var betydligt mer omfattande än vad som kunde ses radiologiskt och det förelåg en risk för patologisk fraktur. För att försöka få en ännu mer specifik diagnos togs ett ultraljudsguidat aspirat från medullan, vilket var möjligt eftersom cortex var destruerad. Med tanke på att hunden var importerad togs hänsyn till att det fanns en liten risk för brucellos. Den cytologiska bilden talade för en osteomyelit. Provtagningen för brucellos var negativ liksom övriga bakteriella odlingar.

Hunden behandlades med smärtstillande/antiinflammatoriskt medel och antibiotika. Den var vid återbesök efter tre veckor ohalt och oöm vid palpation av humerus VF. Det tidigare förhöjda CRP hade nu normaliserats.

Fallet visar tydligt hur trubbig röntgendiagnostik kan vara när det gäller destruktion i skelettet. För att en destruktion ska kunna uppfattas på en konventionell röntgenbild krävs att 30–50 procent av benvävnaden saknas medan datortomografi är betydligt känsligare.

FIGUR 5. *Datortomografi: sagital multiplanar rekonstruktion (MPR) i skelettfönster av proximala humerus VF visar destruktionen som även inkluderar kaudala cortex.*

FIGUR 6. *Datortomografi: frontal multiplanar rekonstruktion (MPR) i skelettfönster av proximala humerus VF.*

Fler än någonsin får cancer. Hjälp oss vända trenden!

Säg Nej till cancer på cancerfonden.se/nej

Cancerfonden

Ansvarsärende

Överdoserade undulat tolv gånger

En djurägare anmälde veterinären YY för felbehandling av en undulat. Veterinären medgav delvis det som lagts honom till last.

ansvarsärende

DJURÄGARENS ANFÖRANDE

Den 27 oktober var djurägaren hos veterinär YY med sin undulat. Fågeln hade kliat sin panna mot sandpinnarna och var kal och rödrosa på huvudet. YY verkade inte ha någon större kunskap om fåglar, han frågade bland annat hur gamla undulater brukar bli. YY tittade på fågelns panna med ett förstoringsglas och drog slutsatsen att den hade löss. Veterinären läste om olika behandlingar och funderade länge över vilken medicin han skulle ge fågeln. YY injicerade en liten mängd i fågelns lår men uppgav inte vad läkemedlet hette, mängd, hur det fungerade eller eventuella bieffekter/risker. Direkt efter injektionen fick fågeln sitta på sin sandpinne och ägaren lade märke till att den drog upp benet mot kroppen. Ägaren frågade om det berodde på att den var öm efter injektionen vilket veterinären sa att det var. Hon fick med sig en liten spruta med läkemedel som skulle ges oralt efter två veckor för att garanterat bli av med fågelns löss. Djurägaren fick rådet att tvätta buren med varmt vatten och tvål samt lägga all inredning i klorin för att döda all ohyra. Det som inte kunde tvättas rent skulle slängas.

Hon följde veterinärens instruktioner och efter att fågelns saker legat i klorin tvättade hon allt med tvål och vatten och lät det lufta för att lukten av klorin skulle försvinna. Hon tillverkade nya sandpinnar genom att limma fast sandpapper för burfåglar på fågelns nya sittpinnar. De första timmarna efter veterinärbesöket var fågeln lite trött men satt på sin sandpinne, kvittrade lite, åt och verkade må bra. Vid 18-tiden började fågeln bli vimsig med yrsel och dålig balans. Den stod upp men lutade sig framåt och nickade till och såg ut som om den höll på att somna om och om igen. Ägaren oroade sig för att det var någon biverkning av medicinen och tittade till den regelbundet. Strax före kl 20 trillade fågeln ner från sittpinnen, andades snabbt och ögonen var mestadels slutna. Djurägaren tänkte att den blivit påverkad av klorinet eller limmet men funderade även på om den påverkats negativt av medicinen den fått.

Fågeln blev inte bättre och runt kl 22 ringde hon en jourveterinär som aldrig hade hört talas om att man injicerade något i benet eller på låret vid ohyra. Jourveterinären trodde fågeln var på väg att somna in och rekommenderade att ägaren skulle hålla den varm och försöka ge den vatten och vaka över den. Hon satt med fågeln tätt intill sig till kl tre på natten och lade den sedan i buren. På morgonen kl sju andades den fortfarande fast väldigt lugnt. Djurägaren ringde närmaste djursjukhus och fick komma in akut med fågeln. Veterinären tyckte det lät märkligt att fågeln fått en injektion mot löss och sa att det brukade behandlas utvärtes då fåglar är mycket känsliga djur. Veterinären konstaterade att fågeln fått någon form av biverkning av medicinen. Veterinären var tveksam till om det fanns något att göra för att

Proage

rädda fågeln. Fågeln var i dåligt skick när den kom in och dessutom gammal, omkring åtta år. De tog beslutet att låta fågeln somna in.

Djurägaren tog delvis beslutet att anlita veterinär YY eftersom det på veterinärens hemsida uppgavs att han hade kunskap om fåglar och vård av fåglar. Ägaren förlorade sin älskade familjemedlem och hon anser att YYs veterinärmottagning bör få ett förbud mot att behandla några andra djur än hund och katt.

VETERINÄRENS ANFÖRANDE

Djurägaren kom med undulaten till ett tidsbokat besök den 27 oktober. YY förberedde sig genom att läsa om hudproblem hos fåglar. Djurägaren fick berätta anamnesen och han förstod att fågeln hade en tilltagande klåda som upplevdes som värst på huvudet. YY bad djurägaren hålla fågeln och undersökte fågelns hud och fjädrar på huvudet i starkt koncentrerat ljus. Fågeln hade svarta eller mörkbruna ca en mm avlånga strukturer på huden mellan fjäderpennorna och YY uppskattade att det var cirka fyra till fem på varje kvadratcentimeter. På huden fanns också en rodnad som han misstänkte var sekundär till kliandet. YY försökte skrapa bort strukturerna först med en bomullstops och sedan med träeggen på bomullstopsen men strukturerna verkade sitta fast i huden. Provtagningen försvårades av att fågeln svängde ganska flitigt med huvudet och bet djurägaren i fingret. YY försökte titta på hudförändringarna med lupp i starkt ljus men det var omöjligt att avgöra om det rörde sig om löss eller loppor.

Då det inte finns något veterinärmedicinskt preparat registrerat mot ektoparasiter hos undulat i Sverige får man som behandlande veterinär i första hand välja ett veterinärmedicinskt preparat som är registrerat för annan indikation för samma djurart eller för samma indikation hos annan djurart, eller helt avstå från behandling. Att i detta fall helt avstå från behandling skulle troligen inneburit ett fortsatt obehag för fågeln i form av klåda och eventuellt ökat nedsatt allmäntillstånd på grund av blodbrist. YY bedömde att risken för följdsjukdomar och obehaget av klådan var stor om ingen behandling gjordes. Han beslöt sig för att använda ivermektin och injicerade minsta möjliga dos, 0,01 ml Noromectin intramuskulärt i lårmuskeln. YY bedömde att det var lika korrekt att dosera efter kroppsyta som att dosera efter kroppsvikt och undulater är relativt lätta fåglar. Han informerade djurägaren innan injektionen att dosen var klart högre än den rekommenderade men var den minsta möjliga dos han kunde ge. Han trodde att fågeln skulle tolerera dosen. YY erkänner att han inte informerade om eventuella biverkningar och inser att han borde informerat om kända biverkningar hos andra djurslag. Undulaten reagerade med smärta/obehag från benet genom att lyfta det upp och ned. YY blev inte förvånad av obehagets styrka men klart bekymrad över hur länge det varade. På grund av obehagsreaktionen från injektionen beslutade han att ge uppföljande behandling peroralt istället. Han drog upp 0,01 ml Noromectin vet 10mg/ml i en 1 ml spruta som han förseglade.

YY såg tre olika alternativ för behandling av undulaten. Alla tre alternativen var dåliga men han tyckte att han valde det minst dåliga. Med facit på hand är det lätt att inse att valet han gjorde var dåligt för undulaten och dess ägare. Det verkar högst troligt att hans behandling orsakade undulaten en för tidig död. YY kommer naturligtvis att dra lärdom av det inträffade i framtiden.

JORDBRUKSVERKETS YTTRANDE

Jordbruksverket överlät den veterinärmedicinska bedömningen åt ansvarsnämnden avseende veterinären YY.

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Ansvarsnämnden beslutade att inhämta sakkunnigutlåtande från Gunnel Anderson, veterinär med specialinriktning på exotiska sällskapsdjur vid Evidensia Djurkliniken Roslagstull.

Gunnel Anderson anförde att eftersom YYs klinik utgett sig för att behandla fåglar finns tre olika punkter som kan föranleda anmärkningar, nämligen handhavandet av fågeln, diagnosen och den medicinska behandlingen.

Handhavande

Enligt veterinär YYs uppgift var det djurägaren som höll fast fågeln vid under- ➤

Lönestatistik 2015 klar

Saco LöneSök är Sveriges största databas för akademikerlöner och bygger på underlag från ca 300 000 akademiker. För dig som är veterinär och medlem i SVF finns nu aktuell lönestatistik från löneenkäten 2015.

Kom igång med Saco LöneSök via SVFs hemsida www.svf.se och klicka dig vidare till AVF och Lön.

SVF vill tacka alla som har bidragit till att vi kan ge medlemmarna god vägledning i lönefrågor!

Vad kan du göra i Saco Lönesök?

- Studera lönenivån/lönespridningen för olika åldrar, examensår, utbildningar, yrken, befattningar, sektorer och regioner.
- Studera ingångslöner och löneutveckling för olika yrken.
- Jämföra din lön med andra kolleger och andra akademiker.
- Skräddarsy statistik utifrån dina egna behov.
- Spara/skriva ut tabeller och diagram.

När har du nytta av Saco Lönesök?

- När du söker nytt jobb.
- När du ska ha lönesamtal.
- När du får en ny tjänst eller nya arbetsuppgifter.

sökningen. Det är omöjligt att göra en ordentlig klinisk undersökning av en fågel som inte hålls fast på ett professionellt sätt. Fågeln måste hållas fast på ett skonsamt sätt så att den inte kan skada sig själv och inte heller kan skada den som håller i fågeln. I detta ärende fick uppenbarligen ägaren mottaga åtminstone ett bett.

Diagnos

Ektoparasiter är extremt ovanligt hos papegojfåglar. Enda undantaget från detta är näbb- och fotskabb hos undulat *(Cnemidocoptes)*. Dessa är inte så stora att de ses med blotta ögat. Parasiter som loppor och löss förekommer så gott som aldrig. YY bedömde att några strukturer i huden på huvudet var löss, trots att dessa inte kunde avlägsnas och bedömas i mikroskop. Sannolikt rörde det sig i stället om utväxande fjäderspolar, som i inledningsfasen av tillväxten har ett svart utseende.

Medicinsk behandling

YY har medgett att behandlingen sannolikt orsakade fågelns död. De symtom fågeln uppvisade överensstämmer väl med de beskrivningar som finns av ivermektintoxicitet hos fåglar. Ivermektin är en substans som använts sedan lång tid tillbaka på en mängd olika sällskapsdjur, däribland papegojfåglar. Den dos som vanligen rekommenderas är 0,2 mg/kg. För en undulat blir det 0,008 mg, eller 0,0008 ml av injektionslösning som har styrkan 10 mg/ml. Det sedvanliga sättet att använda medicinen är att då späda den med propylenglykol 1:20, vilket ger styrkan 0,5 mg/ml. Till en fågel på 40 gram ges då 0,02 ml av den utspädda lösningen, vanligen topikalt på halshuden. Ivermektin kan ges som ospädd lösning intramuskulärt, men fåglar är mycket känsliga för detta och toxicitet har rapporterats efter denna metod även vid normaldos. Undulaten fick en dos på 0,1 mg som är cirka tolv gånger högre än den rekommenderade. YY gav sig in på ett matematiskt resonemang om medicinering utifrån kroppsyta i stället för kroppsvikt för att försvara denna överdos. Den typen av dosering är dock inget som används inom fågelmedicin. Oavsett vilken metod man använder, vare sig man doserar efter kroppsyta eller BMI, kommer resultatet aldrig att bli en dos som är tolv gånger högre än vid dosering efter kroppsvikt.

VETERINÄRENS REPLIK

I ”Exotic animal formulary”, som var bilaga till sakkunnigutlåtandet, framgår att parenteral administration av ivermektin kan vara toxiskt för ”finches and budgerigars” och det verkar som det var så i detta fall. Vissa typer av fåglar verkar dock enligt YY tåla höga parenterala doser utan biverkningar. YY ansåg att referensen belyser att inte alla fåglar är känsliga mot ivermektin i relativt höga doser. Han ställde sig dessutom frågande till den sakkunnigas sätt att motivera sina påståenden. YY ansåg att det ur principiell synvinkel kan vara riskabelt att anlita en sakkunnig som arbetar i en konkurrerande verksamhet med tanke på eventuell risk för jäv.

ANSVARSNÄMNDENS BEDÖMNING

Ansvarsnämnden konstaterade inledningsvis att det inte kan anses föreligga någon jävsituation avseende sakkunniga Gunnel Andersson.

När det gäller bedömningen i sak konstaterade nämnden att löss är mycket ovanligt hos undulater. Det är därmed tveksamt om diagnosen i sig var riktig. Det finns även anledning att ifrågasätta valet av läkemedel. Ivermektin finns i olika beredningsformer, registrerade för häst, nöt, svin, får, get och ren. Ivermektin används dock till många andra djurslag, ”off label”. I dessa fall är det synnerligen viktigt att inhämta information om doseringar och administration. I det aktuella fallet gavs en tolv gånger för hög dos och dessutom injicerades läkemedlet i lårmuskeln, vilket också det var felaktigt då det rekommenderas att det ska administreras utvärtes till burfåglar. På grund av det anförda, och vad som i övrigt sägs i sakkunnigutlåtandet, ansåg ansvarsnämnden att veterinär YY agerat försumligt i sin yrkesutövning. Försumligheten var av så allvarligt slag att YY tilldelades en disciplinpåföljd i form av en erinran.

JOHAN BECK-FRIIS

Kompendium VETERINÄRKONGRESSEN 2015

Kompendium med föredrag från 2015 års Veterinärkongress kan laddas ner gratis för medlemmar i veterinärförbundet från www.svf.se under länken Veterinärkongressen.

Pappersversionen av kompendiet kostar 600 kronor (inkl moms och porto).

Beställning görs per telefon 08-545 558 20 eller per e-post kansli@svf.se mot faktura.

VETERINÄR-KONGRESSEN 2015

Sveriges Veterinärförbund
Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

Full fart på Stutis

Som förutspåtts har tiden fullkomligt rusat iväg och nu dröjer det inte länge förrän vi är halvvägs in i vårterminen.

Under näringslivsdagen fylldes VHCs entré av glada utställare och sommarjobbserbjudanden.

Foto: Karin Kleinsmeden

Första helgen i februari spenderade avgående och tillträdande styrelseledamöter och utskottsordföranden tiden tillsammans på en scoutgård utanför Åkersberga. Det är en relativt ny tradition, att åka iväg på en överlämningshelg för att umgås och diskutera kårarbete under mer lättsamma former. Det blev två trevliga dagar med givande diskussioner, goda råd från ”de gamla” och en del lekar. Bland annat diskuterades det projekt som går under arbetsnamnet SORK – studenter som orkar. Tanken är att kåren under året ska göra ett krafttag när det gäller veterinär- och djursjukskötarstudenternas psykiska mående. Många kloka tankar och lovande idéer dök upp och det ska bli spännande att se vad de mynnar ut i. Så snart kårstatusansökan är färdig och inlämnad ska vi kavla upp ärmarna och göra verklighet av det hela.

Så, vad mer händer här på Ultuna? Vårt lilla röda kårhus fylldes traditionsenligt med vikingar på Midvinterblotet för ett tag sedan och inom en snar framtid är det dags för Viltmiddag. Det har dessutom hållits allahjärtansdagpub med öppen relaxavdelning. Särskilt badtunnan blev ett uppskattat inslag, inte minst av representanterna från våra syskonkårer i Alnarp, Umeå och Skinnskatteberg.

Internationella utskottet har precis sammanställt resultatet av den enkät de gjort om intresset för utbytesterminer och årets första nummer av Bladmagen är på ingång. Den 3 februari gick dessutom näringslivsdagen av stapeln och som ni ser på bilden var det många deltagande från både studenthåll och näringen. Vi studenter fick bland mycket annat lyssna till föredrag om hur ansvarsnämnden fungerar, hur man kan förbättra kommunikationen på kliniken och vad fackförbunden egentligen gör. VHCs entré fylldes av glada utställare och sommarjobbserbjudanden. Stämningen var verkligen på topp. Ett stort tack till alla som bidrog till att dagen blev så lyckad.

Nu nalkas årets första föreningsmöte. Förutom formaliteter såsom bokslut, ansvarsfrihet och budget är det dags för val av inspektor. Dessutom ska VMFs verksamhetsplan för 2016 klubbas igenom. Ett av målen för året är att vi i kåren ska utreda om det finns intresse och möjlighet för att starta upp en alumnverksamhet. Detta projekt är fortfarande i allra högsta grad i startgroparna, men jag hoppas och tror att det kan bli något riktigt bra av det innan året är slut. Om någon av er som läser detta skulle vilja engagera er, eller har tips eller tankar kring en sådan verksamhet, är ni varmt välkomna att höra av er.

FiQ serverar för övrigt lika fantastiskt fika som alltid så har ni vägarna förbi Ultuna någon tisdag är det bara att titta in för kaffe och kaka. Kanske har även PR-skrubben öppet och då kan ni passa på att köpa en av de nya, snygga fleecetröjorna med VMFs logga på. Vi ses på kåren!

Ida Brandt
ordförande VMF 2016

KONGRESSER & KURSER

Svenska

Webbkurser
DISA – Djuromsorg vid slakt och annan avlivning
Djurskyddsbedömning Gris
Hantering av djurskyddsbrott.
Arr: Nationellt centrum för djurvälfärd (SCAW). Info: Maria Forsberg Lönn, maria.lonn@slu.se och www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvalfard/utbildning1/aktuella-utbildningar/ eller www.slu.se/scaw

v 11

16/3 -16. Att driva företag, Uppsala. Arr: Saco. Info: www.saco.se/nyheter--debatt/kalender/

17–18/3 -16. Hjärt- & luftvägssjukdomar med fokus på akuta tillstånd, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

17–18/3 -16. Fundamentals of ophthalmology, Göteborg. Arr: Swevet. Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning/

19–20/3 -16. Hästtandvård för veterinärer med hästpraktik, delkurs 1, Uppsala. Arr: SLU. Info: ove.wattle@slu.se

19–20/3 -16. Extraktionkurs, hund- och kattandvård, fortsättningskurs, Stockholm. Arr: KRUUSE i samarbete med Hedvig Armerén. Info & anmälan: www.kruuse.com eller Carolin Johansson, marknadskoordinator KRUUSE, 0701-016728, carolin.johansson@kruuse.com

v 12

25/3 -16. Seminarium Botulism i samband med Gothenburg horse show, Göteborg. Arr: Omnidea. Anmälan: urban.edman@omnidea.se

v 13

2–3/4 -16. Extraktionkurs, hund- och kattandvård, fortsättningskurs, Stockholm. Arr: KRUUSE i samarbete med Hedvig Armerén. Info & anmälan: www.kruuse.com eller Carolin Johansson, marknadskoordinator KRUUSE, 0701-016728, carolin.johansson@kruuse.com

v 14

7/4 -16. Ny som chef, Linköping. Arr: Saco. Info: www.saco.se/nyheter--debatt/kalender/

7/4 -16. Att driva företag, Linköping. Arr: Saco. Info: www.saco.se/nyheter--debatt/kalender/

8–10/4 -16. Föreläsningar i akutkirurgi på hund och katt, Visby. Arr: Skalpellen. Info: www.skalpellen.se, sune.jerre@telia.com

NY 9/4 -16. Gnagarkurs (kanin, marsvin och gnagare) del 2, Varberg. Arr: UDS och Swevet i samarbete. Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

9/4 -16. Workshop Bedömning av hjärtljud/blåsljud/arytmier hos smådjur och häst, Åre. Arr: Clarence Kvart. Info: clarence@kvart.com, 070-592 53 52

v 15

NY 13/4 -16. Aktuella vaccinationsfrågor för hund och katt, Stockholm. Arr: MSD Animal Health. Info: msdah.sweden@merck.com, 08-522 216 60 (se annons i denna tidning)

NY 14/4 -16. Aktuella vaccinationsfrågor för hund och katt, Lund. Arr: MSD Animal Health. Info: msdah.sweden@merck.com, 08-522 216 60 (se annons i denna tidning)

15–16/4 -16. Seminarium i företagande för mindre veterinärföretagare i samband med FVFs ordinarie föreningsstämma, Göteborg. Arr: Företagande veterinärers förening (FVF). Info: www.svf.se/sv/FVF/

Är du veterinär med intresse för mjölkkor?

Vi söker

1 djurhälsoveterinär
heltid, placering Borlänge

1 djurhälsoveterinär
heltid, placering Vänersborg

1 djurhälsoveterinär
heltid, placering Linköping

Ansökan senast 30 mars 2016
För mer information om de olika tjänsterna läs mer på www.vxa.se/ledigatjanster

Tel vxl 010-471 00 00

VÄXA SVERIGE

NY 15–16/4 -16. Sarah Heath: "Promoting feline behavioural health and welfare in veterinary practice", Uppsala. Arr: UDS, SLU i samarbete med Jamaren. Info: https://simplesignup.se/event/71846 och www.universitetsdjursjukhuset.se

v 16

21/4 -16. Ny som chef, Karlstad. Arr: Saco. Info: www.saco.se/nyheter--debatt/kalender/

21/4 -16. Att driva företag, Karlstad. Arr: Saco. Info: www.saco.se/nyheter--debatt/kalender/

22–24/4 -16. Hästtandvård för veterinärer med hästpraktik, delkurs 2, Uppsala. Arr: SLU. Info: ove.wattle@slu.se

22–24/4 -16. VeTA-dagarna – tema katt, Stockholm. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

v 17

25–27/4 -16. Endodonti del I, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

v 19

9–10/5 -16. Djurtandsköterskan del II, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

9–10/5 -16. Samband mellan kost och motion och vissa sjukdomar för hund & katt (del 3), Knivsta. Arr: Sallander Pet Diet, Exercise & Health AB. Info och anmälan: www.sallanderconsulting.com

12–13/5 -16. Ultraljud grundläggande ekokardiografi, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

12–14/5 -16. Extraktionskurs, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

13–14/5 -16. Sårvård grund, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

v 24

13–17/6 -16. Dentistry del I, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

v 32

13/8 -16. Kurs Hjärtfel hos hund och katt, diagnostik och behandling, Göteborg. Arr: Clarence Kvart. Info: clarence@kvart.com, 070-592 53 52

v 34

26–28/8 -16. Oral kirurgi – onkologi, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

v 36

10–11/9 -16. Hästtandvård för veterinärer med hästpraktik, delkurs 3, Uppsala. Arr: SLU. Info: ove.wattle@slu.se

v 37

12–13/9 -16. Djurtandsköterskan del III, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

15–16/9 -16. Kirurgi i öron, nos, svalg och hals, Halmstad. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

16–17/9 -16. Kurs Equine hindlimb lameness diagnostics & therapy, Helsingborg. Arr: VetPD. Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=236

17/9 -16. Kurs Hjärtfel hos hund och katt, diagnostik och behandling, Knivsta. Arr: Clarence Kvart. Info: clarence@kvart.com, 070-592 53 52

v 38

19–21/9 -16. Primärtandvård för teamet, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

v 39

26–28/9 -16. Perfecting – kattandvård, Halmstad. Arr: Accesia Academy. Info: http://accesia.se/events, info@accesia.se, 035-397 97

28/9–1/10 -16. Kurs i Hjärtsjukdomar hund och katt, Wallby Säteri, Vetlanda. Info: www.wallby.se, nyman@wallby.se

29–30/9 -16. Djurmötet – nöjd katt och hund vid veterinärbesöket, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

v 40

5–7/10 -16. Extraktionskurs, Halmstad.
Arr: Accesia Academy.
Info: http://accesia.se/events,
info@accesia.se, 035-397 97

8–9/10 -16. Ultraljud smådjur grundläggande buk, Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 41

12–13/10 -16. Ledarskap inom djursjukvården, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

14–15/10 -16. Kurs Orthopedic and respiratory poor performance & rehabilitation of the sports horse, Strömsholm.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/
courses-detail.php?event=241

14–15/10 -16. Röntgenteknik, -anatomi hund och katt, grund, Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 42

17–21/10 -16. Dentistry del II, Halmstad.
Arr: Accesia Academy.
Info: http://accesia.se/events,
info@accesia.se, 035-397 97

20–21/10 -16. Dermatologi steg 1,
Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 43

27–28/10 -16. Ultraljud smådjur fördjupning, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

28–29/10 -16. Sårbehandling – en praktisk kurs med fallbeskrivningar, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

29/10 -16. Kurs Hjärtfel hos hund och katt, diagnostik och behandling,
Kolmården. Arr: Clarence Kvart.
Info: clarence@kvart.com,
070-592 53 52

29–31/10 -16. "Drillning i endo-, perio- och resto", Halmstad. Arr: Accesia Academy.
Info: http://accesia.se/events,
info@accesia.se, 035-397 97

v 44

NY 4–5/11 -16. Diagnostik och behandling av hälta, hund och katt, del 1 (del 2: 13–14/1 -17), Strömsholm.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 45

NY 9–10/11 -16. Vårdhygien, Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

10–11/11 -16. Veterinärkongressen,
Uppsala. Arr: SVS och SVF.
Info: Vasso Norlund, SVF,
08-545 558 27, vasso.norlund@svf.se

v 46

NY 17–18/11 -16. Mjukdelskirurgi buk fördjupning (del 3), Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

NY 18–20/11 -16. Oral kirurgi – rekonstruktion/plastik, Halmstad.
Arr: Accesia Academy.
Info: http://accesia.se/events,
info@accesia.se, 035-397 97

v 47

NY 24–25/11 -16. EKG – när hjärtat slår ojämnt, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

NY 24–26/11 -16. Perfecting – dental restoration och protetik, Halmstad.
Arr: Accesia Academy.
Info: http://accesia.se/events,
info@accesia.se, 035-397 97

NY 26–27/11 -16. Akutneurologi hos hund och katt, Helsingborg.
Arr: Evidensia. Info: Gunilla Bylander,
anmalan.djursjukhusethbg@evidensia.se,
042-16 80 29
(se annons i denna tidning)

v 48

NY 29–30/11 -16. Artroskopi grund, hund, Halmstad. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

Gård&Djurhälsan
FRISKA DJUR GER VÄLMÅENDE GÅRDAR

Vi söker en djurhälsoveterinär med placering i Kalmar - nöt och får

Gård & Djurhälsan söker dig som är legitimerad veterinär med intresse för lantbrukets djur för arbete i nöt- och fårbesättningar. Tjänsten är ett vikariat på 100% till 2016-12-31.

Arbetsuppgifter
Arbetet innebär veterinär rådgivning i anslutna besättningar och att exempelvis skriva artiklar, utbilda djurägare och hålla föredrag. Tillträde omgående eller efter överenskommelse.

Kvalifikationer
Tidigare erfarenhet av förebyggande djurhälsovård och av kliniskt arbete med lantbrukets djur är önskvärt. Du ska kunna arbeta självständigt, ha god samarbetsförmåga, arbeta med service- och kundfokus och kunna uttrycka dig väl i tal och skrift.

Rekryteringsprocessen sker löpande och tjänsten kan komma att tillsättas före ansökningstidens utgång. Ange i din ansökan när du kan börja arbeta hos oss.

Har du frågor om tjänsten är du välkommen att kontakta djurslagschef Anita Jonasson (nöt), 013-24 48 42, anita.jonasson@gardochdjurhalsan.se eller djurslagschef Karin Lindqvist-Frisk (får) 046-32 58 85, karin.lindqvist.frisk@gardochdjurhalsan.se . Facklig företrädare är djurhälsoveterinär Magnus Paulsson, 0511-676 63.

Välkommen med din ansökan till Lotta Pettersson lotta.pettersson@gardochdjurhalsan.se eller Gård & Djurhälsan, Kungsängens Gård, 753 23 Uppsala, senast 2016-04-01.

Gård & Djurhälsan Sverige AB är ett rådgivningsföretag som arbetar för ett bibehållet högt hälsoläge i en effektiv och lönsam gris-, får- och nötköttsproduktion. Vår vision är **en lönsam djuruppfödning med världens bästa djurhälsa** och vårt motto är **friska djur ger välmående gårdar**. Besök vår hemsida för mer information www.gårdochdjurhälsan.se

NY 1–2/12 -16. Artroskopi smådjur, fördjupning, Halmstad.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 49

NY 8–9/12 -16. Endokrina sjukdomar hund och katt, del 1, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

Internationella

Fler internationella kurser hittar du på Vet Agendas hemsida www.vetagenda.com, på British Small Animal Veterinary Associations hemsida www.bsava.com och på European School for Advanced Veterinary studies hemsidor www.esavs.org, www.esavs-master.org, www.esavs-certificate.org och på hemsidan för The British Equine Veterinary Association (hästveterinärkurser) www.beva.org.uk/news-and-events/beva-courses

v 14

8–9/4 -16. Kurs Equine hindlimb lameness diagnostics & therapy, Århus, Danmark.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=231

v 15

13–17/4 -16. Basic course in veterinary acupuncture, session IV, Ålborg, Danmark. Arr: Nordisk veterinær akupunktur selskab.
Info: www.novas.dk, Kim Samuelsen, mr.kim@mail.dk

v 16

22–23/4 -16. Kurs Orthopedic and respiratory poor performance & rehabilitation of the sports horse, Oslo, Norge.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=232

v 21

25–26/5 -16. Basic course in veterinary acupuncture, work shops, Ålborg, Danmark. Arr: Nordisk veterinær akupunktur selskab.
Info: www.novas.dk, Kim Samuelsen, mr.kim@mail.dk

28–29/5 -16. Basic course in veterinary acupuncture, exams, Ålborg, Danmark.
Arr: Nordisk veterinær akupunktur selskab. Info: www.novas.dk, Kim Samuelsen, mr.kim@mail.dk

v 24

15–18/6 -16. European workshop on equine nutrition (EWEN), Dijon, Frankrike.
Info: www.ewen2016.com

v 25

NY 20–23/6 -16. 16th International conference on production diseases in farm animals (ICPD), Nederländerna.
Info: www.wageningenur.nl/en/activity/16th-International-Conference-on-Production-Diseases-in-Farm-Animals-.htm

23/6 -16. UFAW animal welfare conference, York, Storbritannien.
Info: Dr Stephen Wickens, wickens@ufaw.org.uk, telefon +44 (0) 1582 831818, www.ufaw.org.uk

24–27/6 -16. Equine musculoskeletal ultrasound days, Bingen & Waldalgesheim, Tyskland. Info: contact@agpferd.de, www.agpferd.com

26–30/6 -16. 18th International congress of animal reproduction, ICAR, Tours, Frankrike.
Info: www.icar2016.org

v 28

16–22/7 -16. AAZV/EAZWV/IZW conference, Atlanta, GA, USA.
Info: www.aazv.org

v 34

23–26/8 -16. Eighth international conference on antimicrobial agents in veterinaryl medicine (AAVM), Budapest, Ungern.
Info: aavm@target-conferences.com, www.aavm2016.com

v 37

15–17/9 -16. The ESVN-ECVN 29th Annual symposium of veterinary neurology 2016, Edinburgh, UK.
Info: www.vetneuro2016.com

v 40

7–8/10 -16. Kurs Advances in equine orthopaedic therapies, Århus, Danmark.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=240

v 42

NY 20–22/10 -16. Southern european veterinary conference (SEVC), Granada, Spanien. Info: www.sevc.info

v 46

NY 19–20/11 -16. Evidence-based farriery for equine practitioners, Helsingfors, Finland. Arr: VetPD.
Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=253

v 47

NY 22–23/11 -16. Evidence-based farriery for equine practitioners, Oslo, Norge.
Arr: VetPD.
Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=252

Jobbat dygnet runt?
Läs mer om arbetstid på AVFs hemsida www.svf.se/sv/AVF under Arbetsmiljö.

VI SÖKER EN
Länsveterinär

Som länsveterinär verkar du för sunda livsmedel, gott djurskydd, god djurhälsa samt god och säker djursjukvård i länet. Ansök senast 29 mars.

Länsstyrelsen Västernorrland

Läs mer om jobbet på vår webb:
www.lansstyrelsen.se/vasternorrland/ledigajobb

SVF – en stark påverkanskraft

Under min första tid som ordförande har jag funderat mycket över hur förbundsstyrelsen ska nå ut med information om det viktiga och omfattande arbete som förbundet i alla dess delar gör, både med ideella krafter och från vårt kansli. Med den här återkommande spalten kommer jag att informera om det som sker på förbundet och reflektera över saker som händer i vår veterinära omvärld.

Innan jag 2009 blev ledamot i förbundsstyrelsen hade jag begränsad insikt i förbundsarbetet, men snart insåg jag att det var en mycket mer omfattande verksamhet än vad jag tidigare förstått och hur mycket nytta som förbundet gör för oss veterinärer. Jag skulle önska att fler fick kännedom om förbundets verksamhet och fick dela den stolthet som jag känner.

Ett område som jag tycker är väldigt viktigt och skulle vilja lyfta fram är alla remisser som förbundet svarar på från myndigheter och organisationer. Under 2015 svarade SVF på 15 remisser inom ämnen som djurskydd, sekretess, konkurrens, läkemedel, behörighet, försöksdjur, homeopatiska läkemedel och smittskydd. Områden som berör många av oss. Remisserna som kommer till vårt kansli slussas vidare till berörda sektioner eller andra grupper av förtroendevalda. Kompetenta och engagerade förtroendevalda bearbetar frågeställningarna och det slutliga svaret skrivs av våra tjänstemän på kansliet. Vi har i och med detta en stark position att påverka vårt samhälle utifrån ett veterinärt perspektiv. Det är alla medlemmar i förbundet som möjliggör denna samlade påverkanskraft.

Exempel på högaktuella remissärenden är den socialförsäkringsutredning som pågår på regeringens initiativ samt utredningen om krav på kollektivavtal i samband med upphandling där förbundets jurister arbetar med att både granska, svara på och föra veterinärernas talan.

MARJA TULLBERG
ordförande, SVF

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon*
MARJA TULLBERG	072-748 78 98
Vice ordförande	
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
MARLENE ARESKOG	070-713 95 56
KAROLINA DAHLKVIST	073-987 12 06
TORKEL EKMAN	070-375 99 42
LOTTA HOFVERBERG	073-151 22 50
KARIN LUNDBORG	0512-229 19
LOTTA MÖLLER	073-964 20 78
LARS-ERIK STABERG	070-438 98 78

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
FREDRIKE RITTER	0768-23 35 88
Vice ordförande	
HELEN LOOR	073-097 62 97
Sekreterare	
UNDER TILLSÄTTNING	
Kassör	
ELEONOR FREDLER	070-341 19 41
Ledamöter	
ANNA BÄCKVALL	010-122 83 14
KAJSA GUSTAVSSON	070-980 09 65
SHWAN KAREEN	070-798 68 68
ULRIKA LIND	073-354 53 38

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
JOHANNA HABBE	0707-96 94 74
Sekreterare	
SOFIA MÜLLER	070-992 48 95
Kassör	
MAJA-LISA SABEL	070-591 71 50
Ledamöter	
CHRISTINA SVEDBERG	073-600 22 21
LINNEA SÖDERBERG	070-378 40 48

I veterinärförbundet ingår förutom dessa funktioner ett antal råd, kommittéer och nämnder. Samtliga förtroendevalda förbundsmedlemmar listas på hemsidan www.svf.se

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande
TORKEL EKMAN

Vice ordförande
SUSANNA STERNBERG LEWERIN

ERIKA CHENAIS
HÅKAN LANDIN
LENA MALMGREN
KARIN SANDSTEDT
ULRIKA WINDAHL

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande
KARIN SANDSTEDT

Sekreterare
ANNA GRANLUND

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
HÅKAN LANDIN

Sekreterare
ANNA OHLSON

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
LENA MALMGREN

Sekreterare
ANETTE GRAF EDLING

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Ordförande
ERIKA CHENAIS

Sekreterare
ELINA ÅSBJER

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
ULRIKA WINDAHL

Sekreterare
ANNA LINDGREN

Ålands Lara Croft

Jag satt hos frissan och myste när det ringde. Klockan var 9.40 och jag hade en ledig onsdag. Det var dottern: ”Mamma, det är en tant här på gården som säger att hon är säker på att du skulle titta på hennes hund klockan 9.30”.

Kanske känner ni igen den där svindlande känslan när man tror att man har glömt bort en patient? Men denna gång var jag helt säker, jag hade inte kommit överens med tanten om onsdag förmiddag. Eftersom jag jobbar som laboratoriechef till vardags så har jag enbart kvällsmottagning. Jag bad dottern förklara att det var 19.30 och inte 9.30 som hon skulle komma. Jag förstod vilken tant det var. Hon hade ringt några kvällar tidigare och ville få hjälp med att tolka vaccinationsnoteringarna i passet, kanske behövde hunden också någon vaccination. Jag fick känslan av att minnet kanske inte var det bästa längre hos den här damen.

Strax efter ringde det igen. Det var dottern som bara ville förbereda mig på att jag nog kunde ha en del att förklara för tanten med hunden när hon dök upp.

Detta hade hänt. Samtalet från damen kom några dagar före Allhelgonahelgen. Eftersom Halloweenfirandet tyvärr spritt sig även till Åland så passade dottern på att förbereda sin utstyrsel när hon för en gångs skull hade en ledig förmiddag. Hon skulle vara den kvinnliga actionhjälten Lara Croft i linne, tuffa shorts, pistolhölster och svarta stövlar. Allt var till belåtenhet, det enda som behövde fixas var pistolerna. Lara Croft är en riktig hårding och pickadollerna skulle bli ”pricken över i”. Eftersom huset inte besitter andra vapen än två blå plastpistoler hade dottern införskaffat svart sprayfärg som skulle göra outfiten fullständig. Emellertid är hon mer hypokondrisk än vad som är praktiskt ibland, så för att skydda sig mot den giftiga aerosolen band hon en scarf runt näsa och mun, tog på sig solglasögon och en hoodie och drog ner huvan i pannan. I bästa actionstil, med sprayflaska och en pistol i var hand, kastade hon sig sedan ut genom ytterdörren och – där nedanför trappan står en tant med hund. Damen stammar med vitt uppspärrade ögon ”Är det Bitte?”

”Mamma, det blev nog kanske inte så bra första intryck”, säger dottern i telefonen. ”Mamma, jag är inte säker på att hon kommer tillbaka ikväll.”

Det var tur att jag var ensam hos frissan för jag tjöt av skratt. Jag förstod att det kanske fanns en chockad nästan-kund-tant någonstans som kanske ville ha en förklaring. Åland är en i allmänhet rätt lugn plats men i dessa terroristtider vet man inte riktigt hur mycket en liten tant tål. Vad göra?

När jag kom hem på eftermiddagen ringde jag tanten och beklagade missförståndet gällande tiden. Hon hörde lite fel igen, så lite skrapigt var det nog i ledningarna någonstans. Men senil var hon då inte. Hon berättade att hon, just när dottern kom ut, skulle till att ringa mig eftersom hon som tur var kom ihåg mitt nummer utantill. Tanten visade sig på kvällen vara en mycket charmig sådan. Att dottern kom ut var bara bra så att hon fick veta hur det låg till. Det enda förargliga var att hon missade att sova länge på morgonen.

Dottern och jag har funderat en del på det där med sannolikheter. Att det skulle stå en oväntad tant på gården just den dag och minut då hon kastar sig ut maskerad och med pickadoller i högsta hugg. Dottern hävdar att det är en pinsamhetsgen som verkar dominant. Jag säger inte emot. Bara att man i så fall har roligare då.

Ill: Claes Beck-Friis

Bitte Bamberg, Åland

SVENSK VETERINÄRLEGITIMATION

Jordbruksverket har fr o m den 25 september 2015 till den 31 januari 2016 utfärdat svensk veterinärlegitimation för nedanstående personer:

- Aviaja Ammentorp
- Elina Andersson
- Amanda Backlund
- Rebecca Berg
- Alejandro Vicente Carrillo
- Priska Cho
- Ömer Coskun
- Sonja Fechner-Bolz
- Hrvoje Garay
- Aurelie Gram
- Emmaleena Havela
- Kristyanne Hendriks
- Michel Heyvaert
- Sandra Holmberg
- Anna Maria Janson
- Jasmin Johanson
- Katharina Reither Kolding
- Dimokratia Koutelidaki
- Venla Kärki
- Frederik Larsson
- Kristina Linderot
- Camilla Lindhard
- Linn Marcusson
- Oskar Maxon
- Elena Moldal
- Lovisa Orleifson
- Camilla Petersen
- Pernilla Rosberg
- Heidi Rundgren
- Agata Samoraj
- Ayhan Shaban
- Johanna Sveding Höög
- Linnéa Viklund

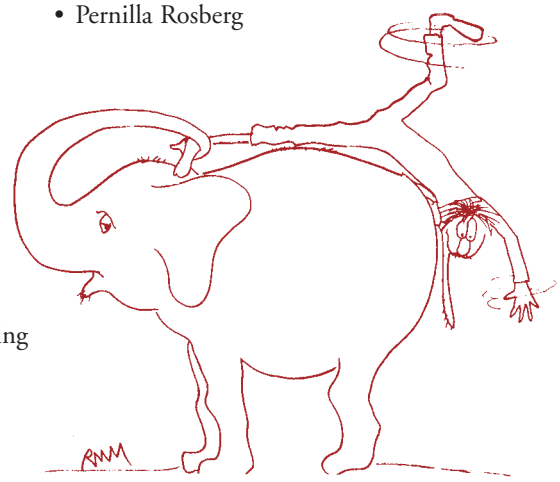

PERSONNOTISER

Födelsedagar i april 2016

Den veterinär som inte önskar få sin bemärkelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två månader före födelsedagen.

Göran Widigs, Läckeby, 70 år den 2/4
Ulf Broman, Kalmar, 85 år den 3/4
Amal Abed, Hisings Backa, 50 år den 4/4
Elisabeth Rennerfelt, Saltsjö-Boo, 80 år den 5/4
Michael Hagman, Hallsberg, 60 år den 6/4
Håkan Henrikson, Tollarp, 50 år den 6/4
Håkan Engström, Bergeforsen, 70 år den 9/4
Caroline Bröjer, Heby, 50 år den 10/4
Liss-Marie Langborg, Kolbäck, 60 år den 11/4
Folke Persson, Höganäs, 90 år den 12/4
Olle Larsson, Träslövsläge, 75 år den 12/4
Tina Mannerfelt, Västerås, 60 år den 15/4
Barbro Brodd, Byxelkrok, 70 år den 16/4
Jorge Moreno-Lopez, Uppsala, 75 år den 19/4
Annika Harlos, Kristianstad, 70 år den 19/4
Bengt Anders Cato, Örkelljunga, 50 år den 19/4
Barbro Attrell, Vinninga, 60 år den 21/4
Kristina Olsson, Kalix, 50 år den 22/4
Roland Werner, Broddetorp, 70 år den 24/4

Avlidna

F distriktsveterinär **Lennart Wemmer** avled den 23 januari 2016. Han föddes 1924 i Strövelstorp, Skåne län, tog studenten i Helsingborg 1944 och veterinärexamen 1953. Han var verksam som distriktsveterinär, först i Tågarp från 1961 och sedan i Helsingborg från 1974 med stationeringsort Tågarp. Han pensionerades 1988.

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 34
TELEFAX: 08-545 558 39
HEMSIDA: ***www.svf.se***

REDAKTION:
JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: ***suzanne.fredriksson@svf.se***

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: ***brita.trybom@svf.se***

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 070-566 5661, 0734-28 26 80
E-POST: ***info@exponera.net***

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSPLAN 2016

Nr	Utgivning	Annonsstopp	Manusstopp
1	14 jan	15 dec -15	8 dec -15
2	2 feb	12 jan	5 jan
3	23 feb	2 feb	26 jan
4	15 mar	23 feb	16 feb
5	12 apr	15 mar	8 mar
6–7	10 maj	19 apr	12 apr
8–9	21 jun	31 maj	24 maj
10	30 aug	9 aug	2 aug
11	20 sep	30 aug	23 aug
12	11 okt	20 sep	13 sep
13	1 nov	11 okt	4 okt
14	22 nov	1 nov	25 okt
15	13 dec	22 nov	15 nov

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2016
Sverige: 1 310 kronor + moms.
Europa: 1 660 kronor + moms i EU.
Utanför Europa: 1 810 kronor.
Medlemmar i veterinärförbundet har 450 kronor i rabatt.

FACKPRESSUPPLAGA 2015 – 3 500 EX

FÖRBUNDSKANSLIET *se sidan 3*

VetFamily är en inköpsallians för lokalt ägda smådjurskliniker och djursjukhus

Genom att samarbeta får medlemmarna i VetFamily tillgång till en rad fördelar. De viktigaste är lägre inköpspriser men även bättre villkor på utvalda produkter och tjänster.

VetFamily erbjuder också tjänster som förenklar administration av verksamheten samt utbildning och erfarenhetsutbyte.

På detta sätt kan VetFamilys medlemmar frigöra tid och fokusera på behandling av patienter och kompetensutveckling.

VetFamily är en partner som förstår många av de utmaningar som ägare till fristående djurkliniker och djursjukhus har.

Vi hjälper våra medlemmar att växa, utan att kompromissa med friheten att driva egen verksamhet.

VetFamily lanserades i Sverige 2014 och har över 130 nöjda medlemmar.

Läs mer om oss på
www.vetfamily.se
eller ta kontakt för mer information:
Christian Hedborg
0708 305720
christian.hedborg@vetfamily.se

Vet Family

Posttidning A
Retur, Box 12709 • 112 94 Stockholm

KALVDIARRÉ
Ett utbrett problem med stora omkostnader

KALVDIARRÉ INNEBÄR:[1, 2]

- Sämre hälsa
- Dödsfall
- Nedsatt tillväxt
- Starkt ökad risk för luftvägssjukdom
- Lägre mjölkproduktion i första laktationen

Rotavec™ Corona vet.

VACCIN MOT NEONATAL KALVDIARRÉ HOS NÖTKREATUR

Förstärk råmjölkens skyddande egenskaper genom vaccination av dräktiga kor/kvigor! Rotavec™ Corona vet. hjälper till att skydda kalven mot rotavirus, coronavirus och *E. coli* F5 (K99) genom överföring av antikroppar via råmjölken.

PRAKTISK OCH ENKEL ANVÄNDNING

- Endast *EN* dos.
- Stort vaccinationsfönster.
  Vaccinera mellan 12 och 3 veckor före beräknad kalvning.
- Lämpar sig utmärkt för gruppvaccination.
- 2 ml ges som intramuskulär injektion.

Rotavec™ Corona vet. är ett receptbelagt läkemedel.
Beredningsform: injektionsvätska, emulsion
Datum för senaste översyn av produktresumé: 2014-01-20
För mer information: www.fass.se

REFERENSER

1. Hultgren et al. (2008) Rearing conditions, morbidity and breeding performance in dairy heifers in southwest Sweden. Preventive Vet Med (87):244-260.

2. Kvigprojektet: http://www.hmh.slu.se/ShowPage.cfm?Orgenhet Sida_ID=2389 (1998-2007) Rekryteringsdjurens hälsa, skötsel, utfodring och miljö och uppfödningsperiodens betydelse för mjölkkons hälsa, produktion och hållbarhet.

Intervet AB, Box 6195, 102 33 Stockholm, www.msd-animal-health.se

MSD Animal Health

SE/ROT/0915/0014a